Sayısı Heryerde 100 Para

YIL: 19-2 ◆ SAYI: 6530-470

KURUN

İSTANBUL ÇARŞAMBA 18 MART 1936

Yeni Yunan kabinesi Meclise çıkıyor

Atina, 17 (KURUN) — Meclis önümüzdeki pazartesi günü toplanacak, bu toplantıda hükûmet meclisten itimat istiyecektir.

Mısırda yeni parlamento intihabı

Kahire, 17 (A.A.) — Bugün çıkan bir emirnamede, yeni parlamento intihabatı, 5 mayısta yapılacaktır.

Ingiliz plânı işi halletdiyor!

Ingiltere de Almanyanın arzusunda: Lokarno meselesi ile beraber Alman tekliflerinin de müzakeresini ileri sürüyor

İngilterenin bu fikri kabul edildi

Sulh için Almanya ile Fransanın neler yapması lâzım?

Londra, 17 (A.A.) — Lokarno devletlerinin bu sabahki toplantısı saat 12,30 da bitmiştir.

Toplantıdan sonra, Fransız delegelerinden biri şu sözleri söylemiştir:

"Toplantıda pek çok vesaik teati edilmiş, ve Lokarno devletleri, saat 15,30 daki konsey celsesinden sonra tekrar toplanmağa karar vermişler - dir.,,

ALMANYA İLE Mİ, ALMANYASIZ MI?

Londra, 17 (A.A.) — Lokarno devletleri delegeleri, Lokarno muahedesi yerine, Avrupa emniyetini sağlıyacak yeni bir sistem ikame etmek çirelerini müzakere maksadile, saat 11 de Dış bakanlığında toplanacaklardır.

Son gelen haberlere göre, Fransa Şark hududuna ihtiyat askerlerini göndermektedir. Buradaki resimler son sevkiyatı gösteriyor. Yukarıda solda: Bir mitralyoz alayı, aşağıda: Bir topçu alayı kamyonla gidiyor. Aşağıda, solda: Orduda çalışan polis köpekleri, sağda: Avcı kıtası.

(Sonu: Sa. 7 Sü. 1)

Ölüm şuaı

Ingiliz gemilerine düşman yaklaşamıyacak!

Londra, 17 (A.A.) — Avam kamarasında bahriye bütçesinin müzakeresi sırasında muhafazakâr saylav Deşer demiştir ki:

— Büyük Britanya deniz altı gemilerine karşı reflektör şualar sistemine istinat eden gayet müessir bir silâha maliktir. Eğer bir deniz altı gemisi, diğer bir gemiye torpilini atmak için icabeden mesafe dahiline girerse, derhal bu şualar altında imha tehlikesine maruz kalır. Diğer taraftan amirallık, hava taarruzlarına karşı limanları çok müessir bir tarzda müdafaa için yeni tipte gemiler hazırlamıştır.

Italyanın Yeni bombardıman uçakları

Italyanların en çok ehemmiyet verdikleri silâhlardan biri, belki de birincisi tayyaredir. İtalya hükûmeti, tayyare faikiyetinden çok büyük istifadeler umuyor ve ona göre tayyarelerini çoğaltmağa çalışıyor. Çıkardıkları en son bombardıman tayyarelerinin saatte vasatî süratleri 270 kilometredir. Havada 3060 kilometrelik bir müddet kalabilirler. Ras Kassa ile Ras Mulogettanın kuvvetlerine karşı bu tayyareler gönderilmiş, Amba Alaci gibi mühim mevkiler bu tayyareler tarafından bombardıman edilmiştir.

Bu tayyareler, büyük bombalardan başka iki muhrip te taşıyor ve bunlarla düşmana bir haylı zarar vermeğe imkân hasıl oluyor.

Resimde bu tayyarelerin taşıdıkları bu torpilleri görüyorsunuz. Bu

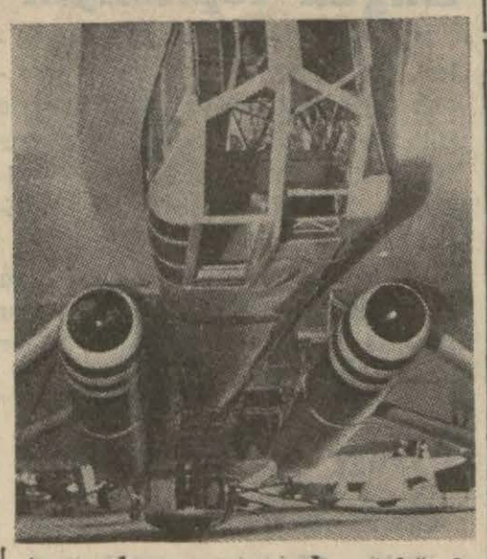

tayyareler aynı zamanda ortalığı dumana boğmağa muvaffak oldukları gibi, icabında gök yüzünde güzel şekiller de çizmektedirler.

Türk - Sovyet dostluğu

Sulh ve iş birliği yolunda daima inkişaf edecektir

Dost memleket gazeteleri andlaşmanın yıldönümünü sevinçle kutlulıyorlar

Moskova, 17 (A.A.) — Za Industrializasiyu gazetesi "Türk — Sovyet dostluğunun 15 inci yıl dönümü., başlıklı bir yazısında diyor ki

"Türk — Sovyet dostluğunun bugün kutlanan 15 inci yıl dönümü, sıkı bağlarla Türk ekonomisine bağlı bulunan Sovyet endüstrisi ve Sovyet tekniği için de büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Ancak iki memleket arasında mevcut tam samimiyet ve karşılıklı anlaşma esasları ile kabil olan bu iş birliği istikbalde de iki memlekete büyük faydalar temin edecektir. Türkiye ile yaptığı iş birliği, Sovyet endüstrisi için aynı zamanda kıymetli bir imtihan vazifesi de görmektedir. Çünkü Türk piyasasında yabancı firmaların ve mütehassısların kuvvetli rekabeti karşısında Sovyet makinelerinin kalitesi ve mühendislerinin kabiliyeti tebarüz eylemektedir.

(Sonu Sa. 7 Sü. 2)

Bir vergi işi

Uçan benzinler

Ticaret Odası bugün mühim bir mesele konuşacak

(Yazısı 7 inci sayıfada)

100 lira Mükâfat

Tavla müsabakamız başlamak üzere

(Tafsilât 6 ıncı sayfamızda)

Bir Habeş değil Italyan!

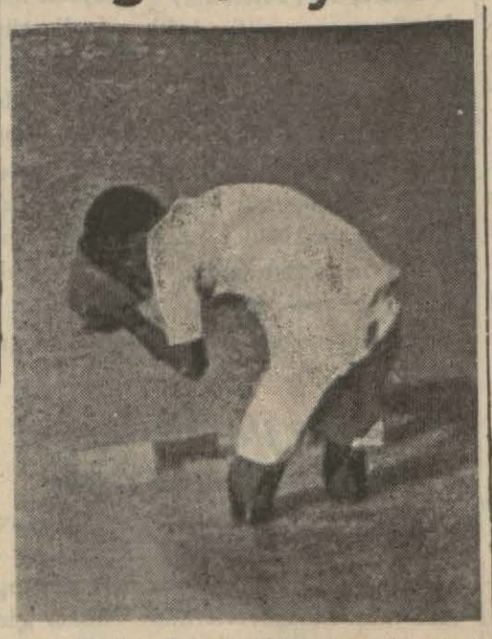

Yukarıda gördüğünüz fotoğraf, İtalyan — Habeş harbinin yapıldığı yerlerde alınmıştır. Fakat gölde elini yüzünü yıkadığını gördüğünüz adam bir Habeş değil, bir İtalyan zabitidir.

Venizelos ölüm döşeğinde

Atina, 17 (Kurun) — Paristen gelen haberler orada bulunan Bay Venizelos'un zatürrieden hasta olduğu ve son dakikalarda hastalığının çok vahim bir hal aldığı bildirilmektedir. Haytından ümit kesilmiş gibidir.

Bu haber burada halkı çok fazla müteessir etmiş, bir çok kiliselerde Venizelos'un iyileşmesi için dualar edilmiştir.

VENIZELOS'UN EN SON MEKTUBU

Bay Venizelos'un birkaç gün evvel Atinadaki bir dostuna gönderdiği mektup bugün neşredilmiştir. Bu mektupta şu cümleler bulunmaktadır:

"Yaşasın kral! Son askerî meseleleri hal hususunda çok büyük bir maharet göstermiş ve çok iyi bir hattı hareket takip etmiştir.,,

Şarkî Afrikada bir kaç aylık bulunuş kendisini böyle karartmuştur.

Italyanlar ilerlemekte devam ediyorlar

Habeşler Italyanların daha ileri gidemiyeceklerini umuyorlar

Habeşlerin bütün kuvvetleri ne kadar?

General Grazıanı siyah gömleklileri teftiş ediyor.

(Yazısı 2 nci sayfamızda)

SON HABERLER

Vaziyet mühim surette iyileşti

Ingiltere Almanyaya yeni bir teklif için fırsat veriyor

Almanya Londraya Von Ribbentropu gönderiyor, yarın Lokarno devletlerile müzakerelere girişecek

Londra, 17 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

Milletler cemiyeti konseyinin gizli toplantısında münakaşa gayet hararetli oimuş ve İtalyan delegesi Bay Grandi hariç, konseyin bütün azası bu münakaşaya iştirak etmiştir.

Konseyde ilk söz alan hatip, Türkiye delegesi olmuştur. Delege, konseyin tetkik etmekte olduğu mesele hakkında bir tavassut olacaksa, konseyin tavassut etmesini tercih edeceğini bildirmiştir.

Türk delegesinin mülâhazatı, kendisinin daha geniş bir münakaşaya muhalif bulunduğunu göstermekte idi.

B. Titülesco uzun bir beyanatta bulunmuş, meseleyi uzun boylu izah etmiş ve bu meselenin, doğrudan doğruya alâkadar memleketlerden daha geniş bir sahaya tesiri olan prensipleri ortaya koyduğunu kaydeylemiştir. B. Titülesko demiştir ki:

"Ortada, Milletler Cemiyetini kendileri için en esaslı destek olarak gören bütün küçük devletlerin emniyeti ve refahı, mevzuu bahsolmaktadır. Konsey, tecavüze mukavemet etmelidir.,,

Meseleyi hukukî bakımdan tetkik eden İspanyol delegesi, Milletler cemiyeti konseyi tarafından takip edilmesi lâzım gelen yolun sarih ve basit olduğunu ve konseyin ancak muahedenin ihlâli meselesi üzerinde bir karar vermesi lâzım geldiğini bildirmiştir.

Yalnız Danimarka dış işleri bakanı Munech, konsey müzakerelerinin, muahedenin ihlâli meselesinden daha geniş bir sahada inkişafı ihtimalini nazarı dikkate almıştır. Bay Munech, umumî bir hal suretine açık kapı bırakılmasını ve münakaşanın umumî bir mahiyet almasını arzu eylemektedir.

Bay Eden, Hitler tekliflerinin münakaşası hakkındaki ikinci Alman ihtiraz kaydı üzerinde konseyin salâhiyettar olmadığına karar verilmesini teklif eylemiştir.

Bay Flandin ise demiştir ki:

"Fransa, bir tecavüze maruz kalmıştır. Muahede, Fransaya, kuvvete kuvvetle mukabele hakkını vermekte idi. Fakat Fransa, meseleyi Milletler Cemiyetine havaleye karar vermiş ve vaziyet ile ahenktar ve haklı bir hal sureti talep eylemekte bulunmuştur.,,,

Lokarno devletlerinin müzakereleri gece yarısından sonra devam edecektir.

VAZIYET MÜHIM SURETTE IYILEŞTI

Londra, 17 (A.A.) — Reuter'in bildirdiğine göre, diplomatik mahafilin dün geç vakitki fikri, sabahleyin gayet vahim telâkki olunan vaziyetin akşama doğru iyileşmiş olduğu merkezinde idir. Hattâ bazıları, vaziyet mühim surette iyileşmiştir, demekte idiler.

Salâhiyettar Fransız mahafilinin fikri dünkü münakaşalar sonunda İngiliz ve Fransız noktai nazarlarının pek ziyade yaklaşmış olduğu merkezindedir.

ANLAŞMA IÇIN BULUNACAK ÇARELER NEDIR?

Londra, 17 (A.A.) — Alman haber alma bürosu bildiriyor: İngilterenin bugün diğer Lokarno devletlerine verdiği muhtıra hakkında sükût muhafaza edilmekte ise de umumiyet itibarile iyi malûmat alan bir İngiliz kaynağından şu malûmat alınmıştır:

İngiltere, Almanya yeni bir teklifde bulununcaya kadar Lokarnonun süel hükümlerini muallâk tutmak istiyor. Bu teklif vaki olmazsa, Almanyayı da ihtiva eden yeni bir anlaşma aktedilinceye kadar muteber olmak üzere, Fransaya süel teminat vermek ve erkânı harbiyelerin teşriki mesaisini temin etmek mutasavverdir.

LONDRAYA FON RIBBENTROP GIDIYOR

Berlin, 17 (A.A.) — Alman dış bakanı bugün Londrada Milletler Cemiyeti genel sekreterine aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

16 mart tarihli telgrafınızı aldım. Fransa ve Belçika hükûmetleri tarafından meclise verilen meselenin müzakeresi sırasında Almanyayı büyük elçi Fon Ribbentrop'un temsil edeceğini bildirmekle bahtiyarım. Kendisi perşembe sabahından itibaren Londrada müzakerata iştirake amade bulunacaktır.

KRAL DA KONUŞUYOR

Londra, 17 (A.A.) — Kral, bugün öğleden sonra, Buckingham sarayında, Bay Flandin'i, Bay Beck'i ve Bay Van Zeeland'ı kabul edecektir.

Italyanlar ilerlemekte devam ediyorlar

Habeşler Italyanların daha ileri gidemiyeceklerini umuyorlar

Habeşlerin bütün kuvvetleri ne kadar?

Londra, 17 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Şimaldeki İtalyan sağ cenahının Guram istikametinde giriştiği taarruz deva etmektedir.

Adisababadan Şimal ve Cenup cepheleri hakkında çok az havadis gelmektedir. Bazı mahafilde sanıldığına göre, bazı Habeş vilâyetlerinde karışıklıklar baş göstermiştir. Diğer taraftan imparatorun ve Ras Nasibunun ordularını takviye etmek için yeniden asker toplanmaktadır. İtalyanlar tarafından mağlûp edilen ordulara mensup bazı Habeş muhariplerinin evlerine döndükleri haber verilmektedir.

Habeş payitahtında teyit edildiğine göre, imparator Dessie yolunu İtalyanlara kapatmak niyetindedir. Habeş hükûmeti, Antolo ve Selikop şimalindeki İtalyan ordularının çetin çarpışmalardan sonra, müşkül bir mevkide bulunduklarını ve bu çarpışmalarda Neogallalı muhariplerin İtalyan dağ kuvvetlerine mühim zayiat verdirdiklerini haber vermektedir. Habeş zayiatının da mühim olduğu söylenmektedir.

Habeş hükûmetinin ehemmiyetle hatırlattığına göre, İtalyanlar, 1896 senesinde Ambaalagiye yaklaşmışlardır. Fakat bu yaklaşmıya rağmen Habeşler onları püskürtmüş ve harbi kazanmışlardır.

HABEŞ KUVVETLERI NE KADAR?

Asmara, 17 (A.A.) — Yeni fetholunan mevzilerin tanzimi hemen hemen bitmiştir. Tatbik edilen plân başlıca iki gaye gözetmektedir: Habeşlerle temas temin etmek ve ayni zamanda hem süel hareketlere hem de siyasal ve ekonomik maksatlara hadim olacak arazi ve mevzileri kazanmaktan ibarettir. Habeş kuvvetleri şöyle tahmin edilebilir:

Şimalî Amharada, Decaz Aulubarru'nun kumandasında 35.000 ve Dessie umumî karargâhında 40.000 asker tahşit edilmiştir.

Bundan başka ayrıca Ras Mulugeta, Seyyum ve Imru ordularının da dökünütüleri vardır.

Cenupta, Ras Nasibunun kumandasında 35.000 ve Decaz Amihapte Selasiyenin kumandasında, Harrarın cenubunda 15.000 kişi mevcuttur.

Balede ise Decaz Bayene Mered'in 20.000, Ras Kassanın 10.000 kişilik birer kuvveti bulunmaktadır.

Bu muntazam kuvvetlere, çeteleri de ilâve etmek icap eder.

HABEŞIN SULH TEKLIFI YALANMIŞ!

Adisababa, 17 (A.A.) — İki cephede müsademeler olmuştur.

Habeş hükûmeti, İtalya ile müzakereye girişmek niyetinde olduğu hakkında yabancı memleketlerde çıkan haberleri yalanlamaktadır.

ITALYANLAR HABEŞLERI YENIDEN PROTESTO ETTILER

Roma, 17 (A.A.) — İtalya hükûmeti, 9 martta milletler cemiyetine verdiği bir notada 13 şubatta şimal cephesinde Habeşlerin yol inşaatında bulunan İtalyan amelesine karşı yaptıkları mezalimi protesto etmiştir.

Mezkûr notada, bir askerî hareketin mevzuu bahs olmadığını ve harp etmiyen ameleye karşı büyük bir hırsla taarruz edildiğini ve çoklarının dum dum kurşunile yaralandığını ve yaralılarla ölülerin parçalandığını ehemmiyetle kaydetmektedir.

Bu taarruz, son kırk sene içinde Habeşistana mücavir müstemlekelere karşı yapılan taarruzların bir tipidir.

Notaya bir çok fotoğraflar leffedilmiştir.

Japonya Rusyaya bir anlaşma teklif etti

Moskova, 17 (A.A.) — Japon elçisi Ohta, dün dış komiser muavini Stomoniakof'u ziyaret ederek hükûmeti namına aşağıdaki tekliflerde bulunmuştur:

1 — Sovyet — Mançuko sınırını Kanka gölü ile Tümen nehri arasında yeniden tahdid için muhtelit bir Rus — Mançuko komisyonu teşkili.

2 — Sovyet hükûmeti, böyle yeni bir sınır tahdidine muvafakat ettiği taktirde Japon hükûmeti bu mıntakada sınır hadiselerini tetkik etmek üzere derhal daimî bir muhtelit sınır komisyonu teşkiline amadedir.

Sovyet komiser muavini, bu tekliflerin Sovyetlerin arzusuna tamamile tevafuk ettiğini, ancak Japonyanın mümasil tedbirlere Mogolistan — Mançuko sınırı üzerinde de tevessül etmeğe muvafakat edip etmediğinin bilinmesi zarurî olduğunu, çünkü Japon tekliflerinin ancak bu şartla Rusyaca müsait bir kabul görebileceğini söylemiştir.

13 ler

Bugün toplanıyor

Londra, 17 (A.A.) — 13 ler komitesi, çarşamba günü Londrada yapacağı toplantıda, umumiyet itibariyle Milletler cemiyeti çerçevesi içinde bir hal sureti bulmağa davet olunan İtalyan ve Habeş hükûmetlerinin cevapları ile meşgul olacaktır.

13 ler komitesi, petrol ambargosu meselesini görüşmiyecektir. Zira bu meselede salâhiyettar teşekkül, 18 ler komitesidir.

Mısır tahvillerinden kazananlar

Kahire, 17 (A.A.) — Yüzde üç faizli ve ikramiyeli Mısır kredi fonsiye tahvillerinin dünkü çekilişinde:

1886 senesi tahvillerinden 371.269 numaralı tahvil 50.000, 1903 senesi tahvillerinden 446.200 numaralı tahvil 50.000, 1911 senesi tahvillerinden 68.780 numaralı tahvil 50.000 frank ikramiye kazanmışlardır.

Haricî Kısa Haberler

* 4 nisandan 9 nisana kadar, Pragda, Çekoslovak cümhur reisi B. Benesin yüksek himayesi altında arsı ulusal bir musiki terbiyesi kongresi toplanacaktır.

* İspanyada cümhuriyet birliği lideri B. Martinez Barrio meclis reisliğine seçilmiştir.

* İspanya bakanlar kurulu, bütün memlekette örfî idarenin devamına karar vermiştir.

* Sofyada eski dış bakanı Kollef ve albay Kelenderof aleyhindeki davaya ayın 23 ünde başlanacaktır. Devleti koruma kanunu mucibince suçluların idamı istenecektir.

* Londrada bir takım esrarengiz hırsızlar, amirallığı soymağa teşebbüs etmişlerdir. Yalnız bir kaç fotoğraf dosyası çalınmıştır.

* B. Hitler Berline dönmüştür.

Deniz konferansında

Bir anlaşma projesi

Londra, 17 (A.A.) — Deniz konferansının alâkadar komitesi, bir muahede projesi hazırlamıştır. Bu proje tercüme edilecek ve bugün bir daha tetkik olunacaktır. Bu muahedenin gelecek hafta bidayetinde imzalanacağı ümit edilmektedir.

Türk - Yugoslav ticaret anlaşması

Ankara, 17 (Telefonla) — Âkitlerden biri tarafından fesh arzusu gösterilmediği için 20 temuza kadar kendiliğinden altı ay uzayan Yugoslavya ile aramızdaki ticaret anlaşmasına bağlı A ve B listeleri yerine geçmek üzere hazırlanan yeni listelerle Klering anlaşmasının da ayni müddette uzatılması vekillerce tensip edilmiştir. Yeni B listesine göre hiç bir tahdide tabi bulunmadan ithal edilecek Yugoslavya menşeli mallar arasında boya, terzi ve leke sabunları, amele ve san'atkârlara mahsus alât, her nevi şişe, amonyak ve emlâhı gibi maddeler vardır.

Şehinşahın yıldönümü

Bütün Iranda kutlulandı

Tahran, 17 (A.A.) — Şehinşahın doğumunun yıl dönümünü bütün memlekette halk tezahürlerle tesid etmiş ve büyük şehirler donatılmıştır.

Gazeteler, şanlı şefin idaresi altında memleketin son terakkilere ve tahakkuk ettirdiği eserlere sütunlar tahsis eylemektedir.

Aynı münasebetle Başbakan, Gülistan sarayında elçilere büyük bir ziyafet vermiş ve elçilerin en kıdemlisi ile Başbakan arasında samimî nutuklar teati olunmuştur.

Kazaya uğrayan bir tayyare kurtarıldı

Viyana, 17 (A.A.) — Saualp tepesinde mecburî bir iniş yapan yolcu tayyaresinin dün sabah imdadına giden heyet tayyarenin mevkii hakkında ilk gelen malûmatın doğru olmaması yüzünden geri dönmüş fakat akşamleyin 15 Alp kayakçısı ve sekiz rehberden mürekkep bir heyet tekrar yola çıkmış ve 2000 metre irtifaında ve müthiş kar fırtınasına rağmen tayyareyi bulmuştur.

Yolcular kâmilen sıhhattedir.

Ankara Haberleri

Vekiller Heyeti haricî vaziyeti görüştü

Ankara, 17 (Telefonla) — Vekiller heyeti bugün öğleden sonra toplandı ve geç vakte kadar görüştü. Bu toplantıda haricî vaziyetini görüşüldüğü zannediliyor.

Kamutayın yarınki ruznamesinde yalnız meclis hesaplarının tetkikine dair encümen mazbatası vardır.

Kayseri bez fabrikasının ilk raporu

Ankara, 17 (Telefonla) — Kayseri bez fabrikasının son üç aylık faaliyetini gösteren raporu Sümer Bank'a gelmiştir. Bu rapora göre üç ayda 663000 kilo pamuk harcanarak bir buçuk milyon metre bez dokunmuş, günde 2820 amele çalıştırılmıştır. Fabrikada mevcut 33000 iğden 32000 i faal haldedir. Günden güne artan siparişleri karşılamak için geri kalan 1000 iğ de faaliyete geçirilecek, amele sayısı da 3000 e çıkarılacaktır.

Polonya ile bir ticaret anlaşması yapılıyor

Ankara ,17 (Telefonla) — Polonya ile ticaret anlaşması müzakereleri bitmiş, anlaşma parafe edilmiştir. Klering anlaşması müzakerelerinin intacı için Polonyadan bir murahhasın gelmesi bekleniyor. Ticaret ve Klering anlaşmaları ayni zamanda tasdike sevkedilerek mer'iyete konulacaktır.

* Hazinenin Taranto veznesinden istihlâk vergisi olarak alacağı olan 93000 liraya ait davanın temyizce mürafaası bitmiş, hüküm tefhimi için talik edilmiştir.

* Ankara beeldiyesi ekmek fiyatını bugünden itibaren on bir buçuktan on bir on paraya indirmeğe karar vermiştir.

Antalya hattı

16 Martta açılıyor

Ankara 17 (Telefonla) — Antalya hattının Karakuyu ve İsparta kısımlarının 25 martta açılma merasimi yapılacaktır. 23 martta Ankaradan iki katar hareket edecek, 24 martta Afyona varacak olan heyet kurtuluş ve tayyare âbidelerinin açılma merasiminde bulunacak ve âbideleri general İsmet İnönü açacaklardır.

Antalya hattının açılacak kısmında seferlere hemen başlanacaktır.

Yunanistana hayvan ihraç edeceğiz

Ankara, 17 (Telefonla) — Türk ve Yunan hayvan tüccarlarından müteşekkil bir zümre Türkiyeden Yunanistana hayvan ihraç etmek üzere bir şirket kurmak istediklerini İktısat Vekâletine bildirmişlerdir. Şirket yakında cenup vilâyetlerinden başlıyarak faaliyete geçecektir.

işaretler

Fikirlerin vuzuhu

Biz çocukken edebiyat hocaları hep şunu söylerlerdi:

"İbham Vuzuhtan, yarı karanlık aydınlıktan, sünbülî hava güneşli gökten güzeldir.„

Edebiyatımız o zaman bu cümlenin perdeleri altında çarşaflandı, gölgelendi. Edebiyat, eskiden ibhamı bir kıymet sayıyordu diye şimdi onun tam zıddı olan yüzde yüz vuzuhu, edebiyatın şartı sanmak hata olur.

Ne mutlaka mücerred vuzuh bir güzellik, ne de ibham bir çirkinliktir. Vuzuh da, ibham da fikre, manaya, hisse, dünya görüşüne ait birer semboldür.

Bazan öyle şeyler söyleriz ki, maksad sadece alelâde olan şeylerin anlatılması, birinin şuurundaki manaları başkasına nakletmek ve şuuru bir başkasında afyona kalbetmektir.

"Bana bir bardak su ver„ dediğimiz zaman, cümlenin vazifesi karşısındaki insanı sürate, idrake sevk etmektir. Suyu, bardağı anlatmıyan, fakat "suyu ve bardağı kasteden„ bir cümle dejenere, maskara bir şeydir.

Artık "at„ dememek için zekânızı bütün kuvvetile işletin, malûmu meçhulleştirmeye çalışın. Bu nevi teşbih, istiare ve umumiyetle üslup denen şey kötü makyajdan daha kötüdür. Böyle ibham, insanı maskara olmaya götürür.

İbhamın bu kötülüğüne mukabil, vuzuhun da bir kötülüğü var. Herkesin kolayca anladığı, bildiği şey "lep demeden leblebiyi„ anlatan fikirler harcı âlem olan şeylerdir. Sanat, böyle harcı âlem fikirlerin söz halinde yan yana te'mesi değildir.

Bir sosyetede orijinaliteyi temsil eden insan, ya yeni bir fikir bulmuştur. Bu fikir, daha evvelki fikirlerin kadroları içinde anlatılamaz. Bunu dinliyenler fikirlerin alaca karanlığında kalırlar. Bu hakiki orijinal fikrin vasfıdır. Fakat bu vaziyette olan sanat adamı, fikrini anlatmak için mütemadiyen cehdeder. İbhamdan vuzuha geçmek onun için bir idealdir.

Orijinal bir fikrin alaca karanlığında biribirlerini takip eden sözlerde bir büyük cehdin, büyük hamlenin izleri vardır. Bir yaratmanın ve ona şekil vermenin ıztırabı, güçlüğü, şevki sezilir.

Yahud sanatkâr sosyete içinde yeni bir his manzarasını tesbit etmiştir. Yeni bir psikolojik hal içindedir. Bu hissi artık kamustaki kelimeler söyliyemez, anlatamaz. Dil bunu ifadede dilsizdir. Bu psikolojik halde de sanat adamı, kendi şuurundakini başkalarına yüzde yüz anlatmak ister. Bütün teferrüatını naklet-mek bir emeldir. Fakat taze ve şekilleşmemiş olan his, hendesileşmekten uzaktır. O zaman sanat adamının kendini anlatamamasının ıztırabını duyarız. Ateşini damarlarımızda hissederiz.

Bunların dışında kalan ibham şekli, kafanın fena teşekkülü, kusuru ve dünyayı kavrayışta daldığı snopluğun derecesini işaret eder. Hakikat basittedir. Basit ise anlaşıldığı zaman vazihtir.

Sadri Ertem

TOPLANTILAR

* Kızılay kurumu Beşiktaş şubesi cumartesi günü on dörtte Beşiktaş halkevinde senelik toplantısını yapacaktır. Azaların toplantıda bulunmaları isteniyor.

ŞEHİRDE

Grev sürüyor

Süreyya Paşa fabrikasında işçiler çalışmıyorlar

Süreyya paşa mensucat fabrikasındaki işçiler fabrika sahiplerile anlaşamadıkları için evvelce başladıkları greve devam kararını vermişlerdir.

600 işçiden kadınlarla on beş, yirmisi müstesna hiç biri dün çalışmamış, akşama kadar fabrika civarındaki kahvelerde vakit geçirmişlerdir.

Söylendiğine göre işçilerin greve devam etmelerine fabrika kapısına asılan bir kâğıt sebep olmuştur. Bu kâğıtta istiyen işçilerin çalışabileceği, istemiyenlerin de çalışmamakta serbest oldukları yazılmıştır.

Kâğıtta ayni zamanda çalışacakların eski şartlar içinde çalışmayı kabul etmeleri de şart olduğu yazılmıştı. Bu kayıttan ameleler, bir hafta sonra birikmiş bütün paralarının verileceğine dair söylenen sözlerin ve edilen vaatlerin suya düştüğü manasını çıkarmışlardır.

Ameleler kırk beş günlük birikmiş yevmiyeleri verildiği takdirde çalışacaklarını; aksi takdirde greve devam edeceklerini söylemektedirler.

Amelenin bugün vilâyete tekrar müracaat etmesi muhtemeldir.

Tazminat

Yaralananlar Tramvay şirketile uyuşuyorlarmış

Şirket yeni profeler hazırlıyor, zam istiyor

Tramvay şirketi İstanbulun bugünkü nakil ihtiyacını göz önüne alarak tramvay hatlarını yeni bir intizama koymak hususunda bayındırlık bakanlığı ile temasa girmek tasavvurundadır. Bildirildiğine göre Belçikadaki sermayedar grubundan üç kişilik bir heyet de yakında şehrimize gelerek buradan Ankaraya geçecektir. Şirket müzakerelere esas olmak üzere bir proje hazırlamış bulunmaktadır. Müessesenin vaziyetini ve şebekenin faaliyetini gösteren bir takım istatistikler de bu projeye bağlanmıştır.

Projede ayni zamanda, bugünkü masrafın çıkarılamadığı da ileri sürülmüş ve hafif bir zam da istenmiştir. Buna mukabil şirket yeni hatlar inşasını vaadetmektedir.

Diğer taraftan şirket, şehrin Beyoğlu ve İstanbul olmak üzere iki mıntakaya ayrılmasını da teklif etmiş, bu surette aktarma biletleri ihdas edebileceğini ileri sürmüştür. Şirket ucuz talebe ve amele biletleri ihdası meselesini de, vekâlete takdim etmek üzere olduğu yeni projenin kabul ve tatbikinden sonraya bırakmak istemektedir.

Dün tramvay şirketinde fevkalâde bir toplantı yapılmıştır.

Tazminat işinde

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre, Şişhane yokuşundaki tramvay kazasında yaralananlar, tramvay şirketile anlaşma yaparak tazminat almaktadırlar. Bu suretle tazminat davaları fazla olmıyacak demektir.

Yusuf Akçora

Dün Halkevinde bir ihtifal yapıldı

Toplantıda bulunanlardan bir grup

Edebiyat fakültesi profesörlerinden bay Yusuf Akçora'nın ölüm yıldönümü münasebetile dün Eminönü halkevinde edebiyat fakültesi talebe cemiyeti tarafından bir ihtifal yapılmıştır.

İhtifale tam saat on yedide başlanmış, evvelâ doçent Enver Ziya profesörün hayatını ve üniversiteye yaptığı büyük hizmetleri anlatmıştır. Enver Ziyadan sonra edebiyat fakültesinden Bahadır Yusuf Akçora'nın eserlerini içtimaî ve siyasî, tarihi ve müteferrik olmak üzere üçe ayırmış, ve her kısımda yazmış olduğu eserlerinden bazı parçalar okumuştur.

Talebeden bayan Remziye gençliğin merhuma karşı duyduğu büyük hürmetten, Abdülkadir Karahan siyasî hayatından bahsetmişlerdir.

Doçent Hilmi Ziya Yusuf Akçora'nın felsefesini anlatmış ve ihtifale son verilmiştir. Toplantı sonunda cemiyet başkanının idaresindeki bir heyet profesörün Edirnekapıdaki mezarına giderek bir çelenk koymuştur.

Kültür işleri

Bay Izzet yeni vazifesine başladı

Kültür yar direktörü Bay Izzet

Kültür yar direktörlüğüne tayin edilen ilk tedrisat ispekterlerinden Bay İzzet dünden itibaren yeni vazifesine başlamıştır.

Bay Izzet bundan evvel kültür yar direktörlüğü vekâletinde bulunmuş ve uzun zaman ilk tedrisat ispekterliği yapmış değerli bir maarifçidir. Kendisine yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Bay Cevat Ankarada

Şehrimizde bulunan teftiş heyeti başkanı Bay Cavat evvelki gün Üniversiteye giderek Üniversitede açılacak yeni enstitüler etrafında Üniversite rektörü ile görüşmüş, bazı izahat almıştır. Bay Cavat dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Makam paraları veriliyor

İlk tedrisat ispekter ve baş öğretmenlerinin üç aylık birikmiş makam paraları önümüzdeki ay başında verilecektir.

Hukuk Fakültesinde — Üniversite hukuk fakültesi imtihan talimatnamesinde bazı değişmeler yapılacağı, eski ikmal imtihan talimatnamesinin yeniden tatbik edileceği bir gazete tarafından yazılmıştı.

Bu mesele etrafında salâhiyettar makamlardan öğrendiğimize göre, imtihan talimatnamesinde henüz hiç bir değişiklik yoktur. İkmal imtihanı usulünün tekrar konması da mevzuu bahs değildir.

Yeni pavyonlar — Tıp fakültesinde yapılacak yeni pavyon işleri etrafında görüşmek üzere dün Üniversitede bir toplantı yapılmıştır. Açılacak pavyonlara konacak yatak mikdarı üzerinde görüşülmüştür.

Halk konferansları — Üniversitede yapılan serbest halk konferansları bu yıl fevkalâde rağbet görmüştür. Rektörlük, bütün konferansları kitap halinde bastırmağa karar vermiş ve hazırlığa başlanmıştır. Konferanslar az bir fiatla halka satılacaktır.

* İlk okul öğretmenlerine bugün Üniversite konferans salonunda yazı kursu etrafında Bayan Hüviyet Bekir tarafından bir konferans verilecektir.

Köprü işleri

Vapur sahibi sulhan anlaşmak istiyor

Sevim vapurunun çarpmasile bazı yerleri kırılan Karaköy köprüsünde mühendisler dün gene bir keşif yapmışlar ve hazırladıkları raporu belediye reisine vermişlerdir. Rapor buradan daimî encümene gönderilmiştir. Kırılan yerlerin iki bin liraya yapılabileceği anlaşılmıştır.

Vapurun sahibi dün belediyeye baş vurarak sulhan anlaşma teklif etmiştir. Bu kabil olursa belediye vapur sahibine protesto çekmiyeceği gibi mahkemeye de baş vurmıyacaktır. Kırılan yerlerin tamiri yapılmaktadır.

Unkapanı köprüsünün de tamirine pek yakında başlanacaktır. Evvelce de yazdığımız gibi yeni köprü yapılıncaya kadar Unkapanı köprüsünden yalnız yayalar geçecektir.

Şirketi Hayriyenin malı bulunan araba vapurlarından birinin karşıdan karşıya işlemesi de çok yakında temin edilmiş olacaktır. Vali ve belediye reisi bizzat Şirketi hayriye müdürü ile görüşmektedir. Gazi köprüsü yapıldıktan sonra Unkapanı köprüsünün Sütlice ile Eyüp arasına konması düşünülüyordu. Pek harap bir hale gelen Unkapanı köprüsünün nakli, Eyüple Sütlice arasına yeleştirilmesi, köprü başlarının istinad ettirileceği sahalardaki inşaat ve istimlâk büyük masrafları ihtiyar ettireceğinden bundan vazgeçileceği anlaşılmaktadır.

Eyüple Sütlice arasında karşıdan karşıya geçecek kimselerle nakil vasıtalarının azlığı da bu kadar fazla masraf yapılmamasını zarurî kılmaktadır. Bununla beraber bu hususta kat'î bir karar verilmiş değildir.

Yaş meyva

Yeni tenzilâtlı tarife yakında başlıyor

Şark demiryolları şirketinin diğer dört memleket demiryolları şirketlerile birlikte yaş meyva, fındık, tütün, yumurta sevkiyatında navlunu yüzde 30 — 40 kadar indirmesi tasavvuru, Paristeki idare merkezi tarafından da tasvip edilmiştir.

Aldığımız malûmata göre, şimdi murahhaslar Viyanada toplanarak resmî tarifeyi tesbit edeceklerdir.

Gezintiler

Beyin kalp akçe mi?

Bir gazetede gördüm. Bir çok sayılı bilginler, toplanarak, adamın değerini para kantarına vurmuşlar. Kol, bacak, kulak, göz için ayrı ayrı fiatlar koyduktan sonra, bir de bütünlüğümüze paha biçmişler. Otuz yaşında bir erkek, bizim para ile otuz bin lira; kadın yirmi beş bin lira ediyormuş. Yaş ilerledikçe, elbette fiatın düştüğünü söylemeğe lüzum yok. Öyle, ki altmışını geçen kadına hiç kimse — bilginler bile — beş para vermiyorlar.

Ölçüde güzellik, kuvvet, sağlık, ve sağlamlık hatırlanmamıştır. Bütün insanları hep bir çırpıda hüküm süzgecinden geçiren bu bilginler ne biçim adamlardır ve hangi ilmin âlimidirler bilmem. Yalnız şunu söyliyeyim, ki bunlar, kulağı, gözü, burnu hattâ belki mide ve barsağı hesaba kattıkları halde, beyin için listeye hiç bir şey koymamışlardır. Beyini kalp akça sayan, adam varlığının hesabında ona yer vermiyen bu bilgi soytarıları kimlerdir? Ne yazık, ki pilânçonun altında adları yok. İnsanlık tarihi, kendi hakkında bu kadar acı hüküm verenleri bilmediğine bir gün gelip üzülecektir, sanırım.

İnsan değeri için, bundan önce de yapılmış bir takım hesapları hatırlıyorum. Fakat onlar, adamın et ve kemikten ibaret varlığındaki zavallılığı ortaya koymuşlar ve gerçek insanlık değerinin ancak ruh tarafında aranacağını ileri sürmüşlerdi. Bir gövdeden kaç çivi yapılabileceğini, ondan çıkarılan kireçle kaç metrelik bir duvarın badana edilebileceğini kestirmekte belki tuhaflıktan gelme bir hoşluk sezilebilir. Fakat bütün vücuda fiat korken, beyini atlamak, beyinsizlikten başka neyi gösterir?..

Gazete, bu gülünç bilânçoyu yapraklarına geçirirken, sinema yıldızlarının kirpik ve dişlerine altı yüz bin, gözlerine bir milyon liralık bahalar biçildiğini, sigorta senedlerinde böyle yazıldığını da söylüyor. Yalnız, ilk bakışta adamı kızdıran ve karanlık bir kafa verimi gibi görünen bu hesap, sakın zamanın inanışlarına, çağın gidişine savrulmuş kantarlı bir hiciv olmasın?...

En açık noktalar üstünden bu kadar kapalı gözlerle geçen bir bilgin kalabalığı, tarihin hiç bir dönüm yerinde kendini göstermemiştir. Cahilliğin de bu kadar yükseğine varmak için keskin bir zekâ gerekmez mi? Beyni kalp akçeler gibi değer piyasasından kaldıran hükümde ben, acı bir alayın, zehirli bir kahkahanın saklandığını görür gibi oluyorum. Galiba doğrusu da bu!.

S. Gezgin

ŞARK ŞİMENDİFERİNİN SATIN ALİNMASI İŞİ

Şark şimendifer kumpanyasının satın alınması hakkında tetkikler yapıldığını yazmıştık. Haber aldığımıza göre, kumpanya delegeleri yakında şehrimize gelecekler ve bir toplantı yapacaklardır. Toplantı martın otuz birinci günü yapılacak ve kumpanyanın hükûmete devri işi görüşülecektir. Bu toplantıda bulunacak hükûmet mümessili henüz tayin edilmiş değildir. Bu mümessilin yakında Ankaradan geleceği umulmaktadır.

Yazısız hikâye:

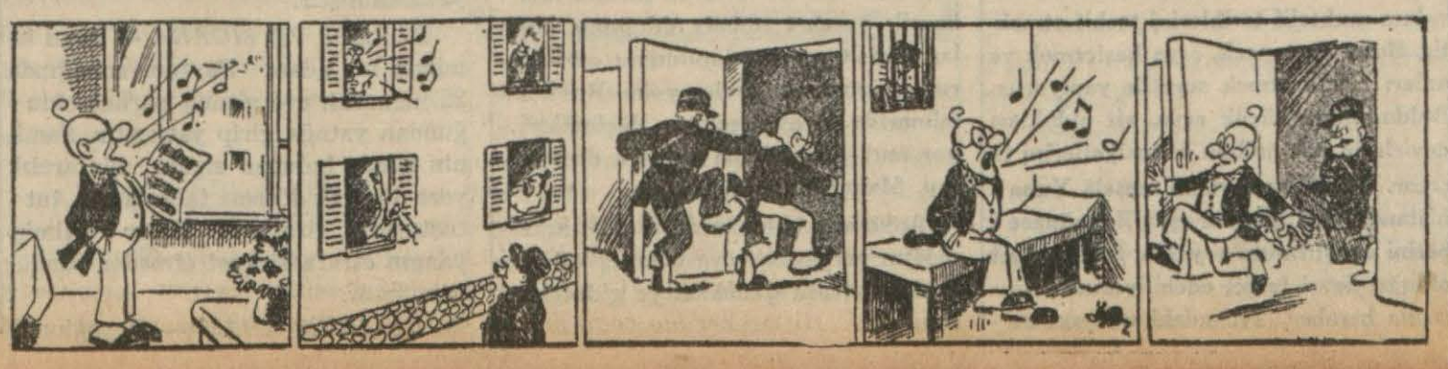

Açık Sütun

Basın hayatımız üzerinde tenkitler: 5

Gazeteler gazetecilikten çıktı, magazin oldu

Yazan: *Celâl Nuri*

(Bay Celâl Nuri'nin bundan evvelki yazıları, 13, 14, 15, 16 tarihli sayılarımızda çıkmıştır.)

Gazeteyi acaba, tarif edebilir miyiz? Neye gazete derler?

— Gazete, bize, günü gününe, yahut mümkün olduğu kadar çabuk dünya havadisini veren sahifedir.

Gazetenin yürüttüğü mütalea ikinci derecede kalır. Önce haber, sonra fikir.

Havadisten maksadımız umum havadis, bütün havadistir; yoksa yalnız siyasî havadis değildir. Times'in sahifelerini karıştıracak olursanız 24, 28, 32 sahifenin içinde ençok yer tutan para havadisi ve sütunlarıdır. Ondan sonra her türlü spor ve eğlence haberleri mühim yer işgal eder. Sırf politikanın tuttuğu mahal 4 sahifeyi aşmaz. Times tam bir gazete olduğundan kısa hikâyesi, roman tefrikası yoktur. Buna mukabil her sahada efkârı umumiyenin makesi olabilecek yazılar, actualité olmak şartile, sizi sair vasıtalarla cereyanı takip etmekten vareste bırakır. Ötede beride verilmiş konferanslar ve dersler, nutuklar ya tahlil edilir, yahut bunlardan iktibaslar yapılır. Hasılı gazete — actuel — dir; bugüne taallûk eder. Daha açık bir sözle ifadesi lâzımsa şunu söyleyebiliriz ki Times'de münteşir yazılar yarına kalamaz, onların mutlaka bugün intişarları lâzımdı. Yarına bırakılsa bayat olurlardı. Halbuki (Magazin) denilen vakit geçirme mecmualarında hiç de öyle değildir. Meselâ Candide, Gringoire gibi çok satan Paris magazinlerinin başlıca kısımları bir sene altı ay önceden hazırlanıyor.! Bunlardan birine gönderdiğiniz bir masal ancak on iki ay sonra basılıyor... Neden? Çünkü bir yıl sonra basılmakla okuyucu hiç bir şey kaybetmez. Magazin gazete değildir. Gazetede magazin olamaz.

Dünya gazetelerinin bir çoğu, hattâ Temps bile magazin neşriyatına bir yer ayırır. Fakat asıl kuvvet actualité'ye verilmiştir. Gazete demek odur. Yemekten sonra nasıl sigara, kahve, likör içilirse, actualité'nin yanında da biraz masal, garaip, roman okunabilir. Yoksa bu gibi mükeyyefat asıl gıdanın yerini tutmaz.

Bizde ne oluyor?

Bizde gazeteler dolu dizgin magazin olmaktadır. Yani garaip, acaip havadisin ve cereyanın yerini tutuyor. Hiç bir memleketin matbuatı bu şekli iktisap etmemiştir. O halde günü gününe gazete çıkarmadan ise haftalık magazin neşri daha münasiptir. İşte bu hikmete mebnidir ki memelketimizde garaip ve acayipten bâhis magazinlerin adedi aldı, yürüdü.

Okuyucu, imdi, gerek iç, gerek dış işleri hakkında toplu, ihatalı malûmat edinemiyor. Cereyanı Frenk gazetelerinden takip etmiyen vatandaşlarımızı ara sıra gizliden gizliye imtihan etmekteyim . Malûmat hamuleleri pek hafif! Halbuki, yine bu memlekette, Temps gazetesini sırasile okuyanlar (fakat iyi ve tam okuyanlar) başka malûmat menbalarına müracaat etmedikleri halde dünyanın siyasal, soysal, ilmî cereyanları hakkında az çok malûmatdardırlar. Bunlar oldukça asrî insanlardır. Hiç bir mecliste yabancı kalmazlar.

Bizim gazetelerimizi takip edip başka bir kaynağa baş vurmayanlar ise ilk önce havadisi bile iyice ihata edemiyorlar. Ondan sonra kendilerine bol bol sunulan tefrikalar zihinlerini alt üst etmiştir. Gazetelerimiz tıpkı variété tiyatrosuna döndü. Güreş, dans, canlı tablo, maç, sinema filmi, Romancé denilen masallaştırılmış tarih, batman batman letaif, garaip ve acayip... Bunlara matbuat ancak yüzde on derecesinde bir yer ayırabilir. Bu yer daha büyük olursa okuyanı zarara uğratır.

Şunu da söyliyeyim ki gazetelerimizde cereyana vakıa yüzde on kadar bir yer tahsis ediliyor; lâkin tahsis edilen bu yerdeki yazılar da muntazam değildir. Gazetenin müdürlük, muharrirlik makamları havadisi bizzat takip edemiyorlar ki tasnif edebilsinler ve okuyucuları müstefit edecek bir şekilde onlara sunabilsinler!

13 Martta

Tevkifhanede bir suçlu, çıldırmış!

Sahiden mi, yoksa? Şimdi müşahede altında tutuluyor

Hayli zaman önce, Selimiyede bir cinayet işlenmiş, Demiryollar idaresinde odacılık eden İsmail, karısını kıskanarak, böyle bir şüphe üzerine helvacı Şükrü'yü öldürmüştü. Bu davanın görülmesi, İstanbul ağırceza mahkemesinde sonuna yaklaşıyordu.

Dün celse açılmış, fakat suçlu mahkemede bulunamamıştır. Şükrü'nün martın on üçüncü günü tevkifhanede de delilik halleri gösterdiği ve bu sebepten müşahede altında tutulduğu anlaşılmıştır. Şükrü, şimdi Adlî tıb işleri müşahedehanesindedir. Sahiden mi çıldırdığı, yoksa cezadan kurtulmak için mi delilik taklidi yaptığı hakkında rapor verilecektir.

Mahkeme, Adlî tıb işleri müdürlüğünden neticenin sorulması kararile, muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Bir genç, hem mahkûm oldu, hem beraet etti!

Sahte olarak bir tasdikname hazırladığı ve bu suretle Kayseri lisesini bitirmiş gibi görünerek yüksek bir mektebe girmek istediği iddiasile İstanbul ağırceza mahkemesinde bir müddettenberi muhakeme edilen Şükrü hakkındaki karar, dün bildirilmiştir.

Mahkemede müddeiumumîliği temsil eden Ahmet Muhlis Tünay, suçu sabit görmüş, ceza istemişti. Mahkeme bu isteğe uygun olarak karar vermiştir. Muhakeme edilen genç, bir yıl hapsedilecektir.

Kendisi aleyhinde bu dava ile beraber ikinci bir dava da vardır. Bu ikinci dava, bir kat sivil elbise dolandırmaktır. Müddeiumumîlik, bu noktadan suç sabit olmadığını ileri sürmüş, beraet isteğinde bulunmuştu. Mahkeme, bu isteği de yerinde bularak, Şükrü'nün o cihetten beraetini kararlaştırmıştır.

Ceza verildi, fakat..

Karaköy nüfus memurluğunda bulunduğu sırada, vazifesinde yolsuz bir takım muameleler yaptığı iddiasile İstanbul ağırceza mahkemesinde bir müddettenberi muhakeme edilen Yusuf, dün üç sene hapis kararile cezalandırılmıştır.

Ancak, suç af kanunu çıkmadan işlendiği için, evvelce herhangi bir suçtan ceza yemiş bulunmadığı da göz önünde tutularak, bu cezanın çektirilemiyeceği kararlaştırılmıştır.

NE BİÇİM İŞ — Bay Ali isminde bir mütekaidin sekiz yaşındaki oğlu Zeki dört gündenberi kayıptı. Zeki dün Galatada bir aşçının yanında bulunarak babasına teslim edilmiştir.

Muharebe gazlarına karşı sığınaklar

Resmî, gayri resmî binalarda yapılacak sığınaklar için hazırlanan talimatname

Resmî ve gayri resmî binalarda yapılacak sığınaklar hakkında belediyece hazırlanan talimatname tetkik edilmek üzere Şehir meclisine verilmiş, oradan da kavanin encümenine gönderilmiştir. Ehemmiyetine binen talimatnameyi aynen yazıyoruz:

1 — Yeniden yapılacak bilûmum resmî ve gayri resmî binalarda lüzumu halinde muharebe gazlerine karşı sığınak olarak kullanılacak bir yer yapmak zarurîdir. Aşağıda yazılı şartlar dahilinde sığınak yerleri yapmak şartile bina inşaatına izin verilebilir.

2 — Binalarda yapılacak sığınaklar sureti umumiyede bodrum katlarında olacaktır.

3 — Sığınaklarda döşeme üstünden tavan altına kadar yüksekliği 3.20 m. den aşağı olamaz.

4 — Antrşambrlar hariç olmak üzere sığınakların sahası bodrum katı hariç olmak üzere dört katlı binalara kadar umum katlar mesahai sathiyesi yekûnunun %10 nu ve beş katlı binalarda %9 u, altı katlı binalarda %8 ,i yedi katlı binalarda %6 dan küçük olmıyacaktır. Sığınak odası en küçük dılı 1,80 M. den aşağı olmamak üzere beş metre murabbaından ufak olamaz.

5 — Sığınaklarda birbirinden mümkün olduğu kadar uzak olmak üzere iki kapısı olacak, kapılar birer antrişambr'a açılacaktır. Antrişambr'lardan birinin bina dahilinde diğerinin de bina haricine kapısı olacak ve bütün kapılar dahile açılır bir vaziyette olacaktır. Bu antrşambr'ların dahili eb'adı 1.20×1.50 m. olacaktır eğer binanın arkasındaki bahçenin sokağa kapısı varsa veya bu bahçeden diğer bahçeye veya apartıman vasıtasile sokağa çıkılırsa harice açılacak antrişambr'ın bahçe tarafına getirilmesi ve her halde sokaklar bilvasıta veya bilâvasıta rabıtası olması lâzımdır.

6 — Kapılar demir çerçeveli saçdan yapılıp lâstik veya keçe veya buna mümasil bir madde ile kapı kenarları tecrit edilip gaz kaçırmaz bir şekilde imali lâzımdır. Kapıların eb'adı 0,75×2.0 metre olacaktır.

7 — Sığınaklara pencere inşa edilmiyecek ve ancak dışarıyı kontrol etmek üzere 0.20×0.20 M. eb'adında pencere açılıp buraya kenarları temamen lâstikli olmak üzere asgarî iki santim aralıkla tripleks veya kalın kristal cam konup bunun ön tarafına kuvvetli tel kafes konacak ve dahili tarafında açılıp kapanır saç kapak olacaktır. Sığınak kapı ve pencereleri belediyede mevcut kapı ve pencere nümunelerine göre yapılacaktır.

8 — Sığınaklarda sifonlu bir helâ ve lavabo bulunacaktır.

9 — Sığınağı ihata eden duvarlar 0,50 M. den aşağı olamaz. Bu duvarlar masif çimentolu harçlı dolu tuğladan veya taşdan yapılır. Delikli tuğla veya ağlömere kullanılamaz.

10 — Bilumum binalarda sığınak tavanı veya zemin döşemesi ayrı ayrı olacaktır. Zemin katı döşemesi bilhesap 15 santim kalınlığında olduğu takdirde altındaki sığınak tavanı sıhhani asgarî 12 santim sıhaninda sıkı olarak yapılmış betonarme olacaktır. Bu betonarme beton db = 30 kg/2-cm olarak kabul edilecek ve buna göre sıklet ve demir hesap edilecektir. Zemin katı döşemesi sıhani bilhesap inceldiği takdirde sığınak tavanile zemin döşemesi sıhani mecmuu 27 santimi bulacak surette sığınak tavanına sıhan verilir.

11 — Sığınaklara konulacak filitre ve aspiratörler için sahası bir desimetre murabbaından az olmamak üzere asgarî iki adet ve büyük apartmanlarda nüfusa göre tesbit edilecek adette tecdidi hava menfezi yapılacaktır. Bu menfezler filitre konuluncıya kadar başka bir surette kullanılmıyacaktır. Bu hususta mevcut resimlere göre bu tesisatın yapılması iktiza eder.

Polis haberleri:

iki iskelet!

On beş yıl evvele ait bir kaza eseri mi?

Bakırköyünde çimento fabrikasına ait taş ocaklarında fabrikanın toprak kazma makinesi yeri kazarken iki insan iskeleti meydana çıkmıştır. Bir az ileride de iki kazma ve bir kürek de bulununca keyfiyet Bakırköy jandarma kumandanlığına bildirilmiş, hemen tahkikata başlanmıştır.

İskeletlerin on beş senelik olduğu o zaman toprak kazan bu iki amelenin üzerlerine toprak çökerek altında kalıp öldükleri kuvvetle tahmin edilmektedir. Kazma ve küreklerin yanlarında çıkması bu tahmini kuvvetlendirmektedir.

İskeletler morga kaldırılmıştır.

Alacak yüzünden..

Osman Bey matbaasında çalışan Ahmetle Küçük Ayasofyada oturan Feyzi bir alacak yüzünden kavga etmişlerdir. Ahmet sustalısını çekmiş, Feyziyi sol kasığından yaralamıştır. Ahmet elinde çakısı ile yakalanmış, yaralı Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

İHTİYAR KADINI DÖĞMÜŞ — Ortaköyde Dereboyunda oturan Kemal, 65 yaşında Matyo ismindeki kadını döğmüş, yere düşürerek başından yaralanmasına sebep olmuştur. Kemal yakalanmıştır.

SARHOŞ VE SİGARA — Sami isminde bir adam Bayram sokağında 22 numaralı eve gitmiş, sarhoş olduğundan yatağa girip yatmıştır. Saminin elinde bulunan sigara bir aralık yere düşerek döşeme tahtalarını tutuşturmuş, itfaiyeye haber verilmiş, yangın etrafa sirayet etmeden söndürülmüştür.

DELİREN ADAM — Beyoğlunda Aynalı kavakta kömürcü sokağında oturan Avram oğlu Nesim delirmiş, Tıbbı adlîye gönderilmiştir. Nesim'in bir kaç kere timarhaneye girip çıktığı anlaşılmıştır.

GARDENBARDA DAYAK — Osman isminde bir adam yanında İhsan isminde bir kadın olduğu halde Gardenbardan çıkarken garsonlarla kavgaya tutuşmuş, garsonlarla kapıcılar tarafından dövülmüştür. Zabıta tahkikat yapmaktadır.

GÜMRÜK BİNASINDA TADİLÂT YAPİLACAK

İstanbul gümrük binalarının modern bir hale getirilmesi için mimarlara yaptırılan yeni plânların tetkikine başlanmıştır. Bu plânlarda İstanbul ithalât gümrüğü kimyahanesinin iç ticaret gümrüğüne kaldırılarak iyi bir halde kurulması, muayene salonuna da bir başka şekil verilmesi öne sürülmüştür. Bu suretle memurların daha ziyade fikir selâmeti ile çalışmaları temin edilmiş olacaktır.

SİPAHİ OCAĞINDA

Sipahî ocağının manej yeri yağışlı havalarda çok çamur olduğundan buradaki toprağın değiştirilmesine karar verilmiştir. Bundan başka beynelmilel nizamata göre dar olan manej yeri genişletilecek ve şimdiki tahta manialar yerine sun'î duvar ve çalılardan mürekkep manialar vücude getirilecektir.

Bugün saat 14 de
Çocuk Tiyatrosu
Gülmiyen Çocuk
Yazan: M. Kemal
Akşam saat 20 de
FAUST
Türkçeye çeviren
Seniha Bedri
Göknil

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

KISA HABERLER

* Gümrük ve inhisarlar bakanlığı İstanbul gümrükleri teftiş heyetinde mün al dört müfettiş muavinliğine müsabaka imtihanı ile dört müfettiş alınmasını kararlaştırmıştır. Müsabaka imtihanı bir iki gün içinde yapılacaktır.

* Tavuk neslinin ıslahı için Ankara Türkofis merkezinde toplanan komisyon istihsal vasıtaları, yumurta toplama usullerinin ıslahı, ucuzlatma işinin temini ve bir yumurta şirketi tesisi işi etrafında konuşmalarda bulunmuştur.

* Hükûmetimiz Yunanistanda gümrük tarifesinin A 324 ve C pozisyonlarına giren sargılık kâğıttan 100 bin kilo ve C 341 pozisyonuna giren mukavvadan 90 bin kilo kontenjan verilmesine müsaade etmiştir.

* İstanbul liman reisliğinde motör reislerine ait meslekî imtihanların icrasına başlanmıştır.

* Türkiyenin Lâhey adalet divanına iştirakine dair taahhütname Bern elçimiz Cemal Hüsnü tarafından Cenevrede imzalanmıştır.

Amerikalı Arkeologlar

Trovada araştırmalar ne neticeler veriyor?

Her yıl Çanakkalede Trova harabelerinde hafriyat yapan Amerikanın Sinsinati üniversitesine mensup arkeoloğdan altısı şehrimize gelmiş ve dördü Ankaraya ikisi de iptidaî hazırlıklarda bulunmak üzere Çanakkaleye gitmişlerdir.

Arkeolog heyeti profesör Bleygenin başkanlığı altında bayan Doroti ve Rovson, bay Sperling, Lands, ve Kaskey'den mürekkeptir.

Dün Çanakkaleye giden arkeoloğ Sperling v mimar Lands ile Perapalas otelinde görüştük.

Bize şöyle demişlerdir:

"Bu yıl biraz erken işe başlıyoruz. Ankarayı gezen ardakaşlarımız da bir kaç güne kadar bize iltihak edeceklerdir. Erken başlamamıza sebep geçen sene elde ettiğimiz neticeleri üzerinde tetkikler yapmak ihtiyacında olmamızdır. Bununla beraber kendimize yer hazırlıyacağız. Ve yeni hafriyat için hazırlıkta bulunacağız.

İlmî bakımdan faaliyetimiz, Trova'nın muhtelif tarihlerini tesbit etmektir. Bunu da toprak, eşya keşfetmek ve onları tetkik etmek suretile yapıyoruz. Bulduğumuz küçük eşya, ait oldukları devirlerin çok mühim hususiyetlerini taşıyor. Bazan bu eşyanın meselâ Yunanistanda bulduğumuz eşya ile münasebetini araştırarak o yolda tarihini, ait olduğu devri tesbit edebiliyoruz. Bununla beraber, Trovadaki çalışmaları -mız, bizde bir çok malûmat noksanını da dolduruyor.

Meselâ ilk şehrin misarisi hakkında malûmatımız yoktu. Şimdi evler buluyoruz. Sıra ile ikinci, üçüncü, nihayet altıncı devre kadar evler bulup çıkarmışızdır. Faaliyetimiz hakkında henüz kitap yazmıyoruz. Fakat her seneki çalışmamızı bittabi raporlar halinde üniversiteye veriyoruz. İşlerimiz tam manasile tekemmül ettiği vakit eserde neşredebileceğiz. Beraberimizdeki iki bayan arkeoloji âleminde çok tecrübeli iki şahsiyettir. Türkçe de öğreniyoruz. Çalıştırdığımız işçiler, bizim kendilerine türkçe olarak hitap etmemizden çok memnun kalıyorlar.

Bulduğumuz evlerin bugünkü modern mefhumuna uyup uymadığını soruyorsunuz... Bu evlerde sadelik mefhumile hareket edilmiş olduğunu, binaların basit surette yapıldığını görüyoruz. Lüzumsuz şeyler yok. Bugünkü mimaride de ayni şeyler düşünülmüyor mu? Fakat buna modern demiyelim. Makul bir mimarî.....,

Ankarada bulunan diğer dört arkeoloğun perşembe veya cuma günü şehrimize gelerek Çanakkaleye gidecekleri sanılıyor.

Fransız tiyatrosu

HALK OPERETİ

Bu akşam saat 20,30 da
Zozo Dalmas
ve Kofinyotisle
Son haftaları

HALİME

HALK OPERETİ

Cuma akşamı Şirin Teyze

Gişe gündüz açıktır. Tel: 41819

Fiatlar: 35—50—60—75—100—125

Loca: 400—300—500.

Yabancı Posta

Sigara hakkında hüküm nasıl olur?

Mütehassıslar hem içer, hem fikirlerini yazarlar.

Almanyanın Karlsrohe şehrine yakın olan Forçhayim'de tütün üzerinde çalışmalar ve araştırmalar yapan bir enstitü verdır. Burada yaprak sigaraları ve umumiyetle sigaralar mütehassıslar tarafından içilir ve her mütehassıs, her hevi sigara hakkındaki mutalealarını kaydeder. Mütehassısların toplantıları görülecek bir şeydir. Bunlar bir masanın etrafına dizilirler, sigaralarını yakar ve her nefes çekişinde önündeki kâğıdlara düşüncelerini yazarlar. Bu mülâhazalar tenkit mahiyetinde olduğu için sigaraları yapanlar bunları nazarı dikkate alarak tütünü ıslah ederler.

Mütehassıslar sigara içmekten yoruldukları zaman işlerini kolaylaştıracak vasıtalar da bulunmuştur. Bunlar sigaraları yakıp içen ve her sigaranın mahiyetini kaydeden mihanikî vasıtalardır. Mütehassıslar, makinelerin kayıtlarına bakar ve ona göre rapor verirler.

Bu mütehassısların çoğu tütün yetiştiren ve sigara ile sigar imalâtından istifade eden kimselerdir.

Karlsrohe taraflarında tütün yetiştirilir ve büyük odalar içinde sıkı surette hava ve buhar kuvveti ile kurutulur.

Tevfik Rüştü Aras: Paşa!

Londrada çıkan Niyuz Kronikl gazetesi pek garip ve pek fahiş bir hata yapmıştır. Londrada toplanan murahhasların resimlerini koymuş, Tevfik Rüştü Arasın resmi altına "Tevfik Paşa„ diye yazmıştır.

Besbelli ki gazete, eski rejim siyasîlerinden Tevfik paşa ile Cümhuriyet Türkiyesinin Dış Bakanı Tevfik Rüştü Arası karıştırmıştır. İngiltenin en meşhur gazetelerinden birinin bunu yapması, bir yanılmadan ziyade bir cehalet eseridir. Niyuz Kronikl gibi bir Londra gazetesinin bugün Londrada bulunan Dış Bakanımızı bu suretle takdim edişi, İngilizlere mahsus bir garibedir. Bir İngiliz gazetesinin bu cehaletine bilmem ne dersiniz?.

Kraliçe Mari Antuvanetin bavulu müzayededе

Yakında Pariste mühim bir müzayede yapılacak, büyük Fransız ihtilâlinde idam edilen Kraliçe Mari-Antuvanet'in tarihî bavulu müzayedeye konulacaktır. 1770 mayısının yedisinde, nişanlısı Lüi Dofan ile birlikte yaşamak için Fransaya gelen Prenses, Ren nehri üzerinde bir adada durmuş, Avusturya elbiselerini çıkararak Fransız tüvaletini giymiş, Fransız mücevherlerini takmış ve bir Fransız prensesi olmuştu. Eski elbiselerini, nişanlısının gönderdiği geniş dantelâlarla, üstünde Mari-Antuvanet Dofen arması bulunan kırmızı maroken bir bavula koymuştu.

İşte bir kaç hafta sonra müzayede ile satılığa çıkarılacak olan bavul budur.

Musoliniye film mukabilinde top verecek!

Entransijan'dan:

Vaktile bir Çek filminde oynamış olan bir bayan, Çekoslovakyalı zengin bir endüstri taciri ile evlendi. Tacir, karısının çevirmiş olduğu filmin bütün dünya ekranlarında görüleceğini düşünerek filmi satın aldı. Fakat kopyaları her tarafa dağılmış bulunuyordu.

Bunların en ziyade İtalyada olduğunu haber alan zengin tacir, hepsini elde etmek için bir çare düşündü. Musoliniden mülâkat rica etti. Bu mülâkat sırasında, kendisine iade edilecek film adedince top vermeyi teklif etti.

Böyle bir teklif karşısında hayrete düşen Düçe, zannedildiğine göre bir az düşünmek müsaadesini istemiştir.

KONFERANSLAR

Eminönü halkevinden:

20—3—936 cuma günü saat (17,30) da evimizin Cağaloğlundaki merkez salonunda kimyager Necmettin tarafından (Zehirli gazlar) konulu bir konferans verileceketir. Bu konferans bütün yurtdaşlara açıktır.

* İstanbul üniversitesi iktısat ve içtimaiyat enstitüsünün tertip ettiği konferanslardan "Şehir kredi müesseseleri„ mevzulusu 20 mart cuma günü saat 17 de doçent Dr. Refik Şükrü tarafından verilecektir. Hukuk fakültesinin birinci sınıfında verilecek bu konferans herkese açıktır.

SELÂNİK LİMANINDA TRANSİT İŞLERİ

Selânik limanı yolu ile transit olarak merkezî Avrupaya yapılan sevkiyatı arttırmak ve kolaylaştırmak için Selânik limanı mıntakası komiserliği bazı tedbirler almıştır. Buarada transit eşyasının Selânik muvakkat antrepolarında ücretsiz kaldıkları beş günlük müddet on beş güne çıkartılmıştır. Bu on beş günlük mühletten sonra da bu eşyaya antrepo ücretinden yüzde yirmi beş tenzilât yapılacaktır.

HAYVAN SAYİMI BAŞLADI

İki gündür tatbik edilmeğe başlanan yeni sayım kanunu mucibince mevcut hayvanların tespit edilmesi için lâzım gelen heyetlerin teşkiline başlanmıştır. Bu heyetler her hayvanı mahallinde, ahırda veya ağılında görerek tesbit edeceklerdir. Yeni kanunla hayvan vergisi yüzde elli indirilmiş olmakla beraber vergi gelirinin yeniden ortaya çıkacak hayvanlarla ayni nisbeti muhafaza edeceği ümit olunmaktadır,

ŞenSütun

Mirasa göre

Koca, karısının masraflarından bıkmış, çıkışıyordu:

— Bu ne masraf? Elbise parası, ayak kabı parası, sinema parası, tiyatro, otomobil parası!... Buna Karun'un hazineleri olsa dayanmaz. Ben öldükten sonra ne yapacaksın

— Bırakacağın mirasa göre!

Bir teklif

— Bir fabrikatörün kızını seven bir genç, gidip kızın babasından nişanlanmak iznini istemişti. Ertesi günü kız sordu:

— Benimle nişanlanmak istediğini babama söyledin mi?

— Evet, söyledim. Senin aşkınla bütün gecelerimi uykusuz geçirdiğimi anlattım.

— Ne dedi?

— Bana, fabrikada gece bekçiliğini teklif etti!

Likidasyon meselesi

İstintak hakiminin karşısında hesap veriyordu:

— Gece mağazaya girdin. Bekçi seni orada yakaladı. Ne diyeceksin?

— Sebebini söyliyeceğim.

— Söyle bakayım.

— Mağaza önünden geçiyordum. Kapının üstünde kocaman bir levha vardı. Levhada bu sözler yazılı idi: "Büyük likidasyon. Serbestçe girebilirsiniz.., Bunu siz de görseydiniz, Bay hakim, girmez miydiniz?

Orasını bilemem

Bir genç, elinde bir çelenk tutarak gidiyordu. Çok güzel çiçeklerden yapılmış olan bu çelenk, bir ihtiyar kadının merakına sebep oldu. Kadın sordu:

— Bu güzel çiçekleri kime götürüyorsun oğlum?

— Bayan Fatmaya!

— Her halde çok memnun olacak!.

— Orasını pek bilemem.

— Neden?

— Mezarına konacak da...

Bilir misiniz?

Dünkü Sayımızda sorduklarımız ve cevapları:

1 — "dollar" kelimesi nereden geliyor?

— Amerikalılar paralarını Almanyada Johachimsthal'de çıkarılan ve Johachimsthaler adı verilen, kendilerinin de kısaca "thaler" dedikleri madenden yaparlardı. Paraya verilen bu isim sonraları "dollar" oldu.

2 — Yalancı inci neden yapılır?

— Bir nevi balığın pullarından.

3 — "Hiç bir şeyde insan sona varamaz, onun şerefi boyuna yürümektedir„ sözünü kim söylemiştir?

— Guizot (gizo).

4 — "Bebek müzesi" neredедir?

— Almanyada, Neustadt'da.

5 — Maë West sinemaya nasıl girdi?

— Bir gümrük kaçakçılığı hâdisesine karıştırılması yüzünden.

YENİ SORGULARIMIZ

1 — Dünya nüfusunun % 95 i nerede yaşar?

2 — Hangi hayvan bir gözile uyur, öteki gözile etrafı gözetler?

3 — "Herkesi affet kendini affetme„ darbımeseli kimlerindir?

4 — Briç oyunu ne zaman ve nerede çıkarılmıştır?

5 — John Gilbert artist olmadan önce ne iş yapardı?

(Cevapları yarın)

Kırkından Sonra

Azanı Teneşir Paklar

(Atalar sözü)

Yazan: *Sermet Muhtar Alus*

75

—Artık bıçak kemiğe dayandı, tahammüle takatim kalmadı. Dayanamıyacağım, gebereceğim; geberemezsem canıma kıyacağım! Diye hınk hınk göğsüne yumruklar indirmeğe başladı.

Angeliki, gözlerini bayılta bayılta, alt dudağını ısırıyordu:

— Kale ne diyorsun, ne isidiyorum? Benim gibi zavalı bir modistra kiz sevdin?.. Sen ne kibirsiz bir pasa... İnanmam, ep erkekler evvelâ boyle diyor; sora epsini unutuyor. Gelsin baska kadin!

Artinin öğütleri kulakta küpe ya, Dânâ nihayet dobra dobra dedi ki:

— Sana tek bir sualim var elmasım. Benim olacak mısın, yoksa olmıyacak mısın?

Adeta oltimatoma çevirdi:

— Yoksa, bu deveyi güdecek kudretim yok; bu diyardan gideceğim!

Analmadıysa diye daha açığa vurdu:

— Sana kavuşabileceksem, bir yerde buluşabileceksek febiha.. Sana kavuşamıyacaksam, bir yerde buluşamıyacaksak artık bu yere batası adada oturamıyacağım; İstanbula cehennem olacağım!

Angeliki hem şaşırmış hem yumuşamıştı:

— Pasam tsok haklisin. Bana sevdiğini anladim. Benim hatir yapmak için bu kadar masraf yaptin. Bunun karsilik istemek senin hak.

Ardından, kırk dereden su getiriyordu:

Buluşabilecekleri yeri tayinin güçlüğünü, evde bu işin mümkünsüzlüğünü, maniin Koçonun çıkagelmesi olmadığını, onun yarın öbür gün mutlaka bir iş tutup buradan gideceğini sayıp dökü yor,gözlerini kapayıp elerini oğuştura oğuştura:

— Ben fena kadinlar gibi otelde, pansiyonda, şambr moblede gidemem. Boyle bir yerde hiç gitmedim; korkarim. Olmek bana daha iyi! Diyordu.

Esseyidin çatılmış kaşlarından artık bükülmez bir hal aldığını anlayınca gene yumuşamıştı. Böyle bir para menbaı elden kaçırılır mı hiç?

Angeliki gene çekine çekine etrafına bakındıktan sonra Hacıya sokuldu. Kıllı elini küçük avuçlarına aldı. başını omuzuna yaslandırıp gözlerinin içine bakarak:

— Ah, dedi, sen evde yalniz değil. Senin familya olmasaydi ne kolay olurdu. Benim mama, benim teyze uyuduktan sonra bahtseden sana katsardim, kimse bilmezdi.

Hacı hemen eli sakala attı; sıvazlamağa başladı. Dünyada bundan daha âlâ, daha salim, daha mantıkî bir mütalea olamaz. Sesi can evinden çıktı:

— Evdekileri aşırmak ha!. Ondan kolay şey yok, peki!..

Ve ardından sordu:

— Adı Koçmudur, tekemidir o akraban olan delikanlı ne zaman iş tutup buradan pılıyı pırtıyı çekecek?

Angeliki dudağını büktü:

— Kotso ne zaman is tutazak? O birinci berber ama kalfalik gitmiyor. Kalyonzukolukta kendi tükkân varmis; gene boyle bir tükkân atsmak istiyor.

Sesini yavaşladı:

— Tükkân atsmak için de para lâzim. Onda para yok. Simdi niçin kosuyorum. Hristostaki akrabalarda? Hem bu Kotso bize bırakmayin diye yalvarazayim, hem soyilyezeyim ki bulun buna biraz sermaye; gitsin Kalyonzu kolukta, atsin tükkân..

Dânâ, gene sakal avucunda, sordu;

— Ne kadara lüzum görüyor acaba?

— Ben pek isitmedim. Galiba benim mamaya diyordu ki 10, 15 lira bana yetiyor!

Dânâ sesi kesti; ağzı kapalı, bir müddet burnundan soludu. Kabadayılığa da şin getirmek istemediği için gene dudaklarını araladı:

— Bir icabına bakarız. Para ile bitecek mesele, mesele değildir; sıfırdır!..

Angelikide ne yaltaklanma:

— Pasam, bu iyilik de bize yapazaksin? Bizi bu belâ Kotsodan kurtarazaksin?.. Kör olayım, bu dünyada senin gibi adam bir daa bulunmaz. İste benim mama basin da yemin ediyorum, istersen istavruz opezeyim; ne ki benden bekli yorsun, epsine malista; senin soz benim kabul!.

Dânânın ağzı hemen kulaklarına gitti:

— Çarei felâhımız ve felâhımız, 15 liranın tedariki ile o baldırı çıplağı atlatmada ise ondan kolay yok. Parayı verivériz, olur biter; o da buradan defolup gider!

Angeliki atıldı:

— Amman simdi verelim, Kotso simdi İstanbulda gitsin. O, bu vakit de yol buluyor. Bir kayık binip Maltepede geçer; simendifer alir, Haydarpasadan son vapurda biner!

Dânânm eli zaten sakalında; sıvazlamada.

15 lira nerede? Cebindekinin olup olacağı 80 küsur kuruş. Acaba mühendis Artine bir görü verdi: Biraz ötede İstavrinos sonup borç istese nasıl olur? Onda yoksa bile ada kalantorlarından vükelâ ve vüzera zadelerden bunca tanıdıkları var. O kurd, 15 lira değil, 50, 100 lira bile bulabilir.

Aşk ve şevkle dedi ki:

— Evvelâ, para keyfiyeti zerretüma cayı teemmül değil. Mahaza okadarı şimdi yanımda da yok; zira bilâ lüzum nezdimde fazla sikke taşımak adetim değildir. Çekmecemden alıp getiririm. Saniyen, birbirimizin olmamız, buluşup koklaşmamız bizim hanede baş başa olmamıza mı kalıyor? Hele o husus hiç mucibi mülâhaza değil. Yarından tezi yok bizim cavalacozları, takım taklavat İstanbula aşırdım gitti!..

Angeliki, birden sıçrayıp Dânânın boynuna sarıldı. Şap şap, belki 8, 10 kere yanaklarını öptükten sonra dudaklarını uzattı:

— Op, burda pasam!

Ve Çınar cadedsine doğru koşup kayboldu.

Dânâ, karanlık sokakta, tek başına, elini bir daha şakağına dayadı.

(Arkası var)

Kurtarıcı Kaza

— Fransızcadan —

Mari Lüiz saat on birde evden çıkmıştı. Ne kadar şendi. Ne kadar memnundu. Niçin memnun olmasın. kocası bugün pek meşgulmüş, iş için çağırıldığı yerde yemek yiyecekmiş, ancak akşama gelebilirmiş!. Bunlar haber aldığı zaman bütün gününü serbestçe Morisin yanında geçireceğini düşünerek içi içine sığmıyordu.

Çok iyi bir tuvalet yapmış, sırtına kaplan derisinden bir manto atmıştı. Yaya kaldırımı üzerinde gidiyordu. Ah bu Moris ne iyi adamdı. Ona, onun gibi ciddî bir kadına kur yapmasını biliyordu. Bunu da öyle ustalıkla, öyle bir sanatla yapıyordu ki.. Hem bu işte tehlike de yok. Kır da bir otomobil gezintisi, bir lokantada birlikte yemek yemek o kadar çekinilecek bir şey mi sanki? Tabiî Mari Luiz, bundan daha ilerisine gidecek, daha samimî olacak kadar düşüncesiz bir kadın değildi.

Böyle düşünüyordu ama, münasebetin bu kadarla kalacağına kendisi de inanmıyordu.

Moris onu uzaktan gördü, hemen koşarak ellerini tuttu:

— Çok naziksiniz, hele bu manto nuzla o kadar güzelsiniz ki..

— Kaplan derisi, beğendiniz mi

— Bu kırmızı tırnaklarınız da insanın kalbini parçalıyacak bir kaplan pençesine benziyor. Nereye gidelim? Vernon boyu fena mı?

Otomobil yolların dönemeçlerini dönerek çayırlar arasında uçup gidiyordu. Son bahar güneşinin solgun ışıkları bir altın toz gibi saçılıyordu. Morisin söylediği gönlü gıdıklayıcı sözler Mari Lüizi sarhoş etmiş gibi idi. Öğle yemeğini yemek için bir hana indiler. Sonra tekrar otomobile binerken Mari Lüiz, bundan sonraki randevunun Morisin evinde olacağını söyledi ve ilâve etti:

— Artık dönelim, geç kalmak istemiyorum.

Otomobil bütün hızile gidiyordu. Artık hava kararmış, bir yandan da yağmur başlamıştı. Bir kaç kilometre gittikten sonra, araba yavaşladı ve nihayet ıssız bir yerde durdu.

Mari Lüiz telâşla sordu:

— Ne var, ne oldu?

Moris hemen atlamış, motörü gözden geçirmeye başlamıştı. Cevap verdi:

— Anlamıyorum, bir sakatlık var ama...

Tetkik uzun dakikalarca sürdü. Mari Lüiz:

Ah, çok geç kaldım Ne fena, ne fena!.

Diyordu. Üzüntüden çeneleri sıkıldı. Artık bir şey söyliyemez oldu. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur altında uzaktan gelen bir motosikletin feneri görüldü. Yaklaştı, üzerindeki muşamba elbiseli genç adam yere atladı. Yakın bir kasabada garajcı olduğunu söyliyerek motörü muayene etti. Yol üzerinde tamir edilemiyecek bir sakatlık olduğunu söyledi.

Mari Lüiz artık tahammül edecek halde değildi. Arabadan indi. Motosikletli gencin söylediği yakın kasabaya yürüyerek gidecekti. Moris otomobili garajcıya bıraktı, Mari Lüize refakat etti. Yağmur altında çamurlara batarak gidiyorlardı. Kasabaya geldikleri zaman istasyona koştular. Fakat tren ancak saat onda hareket edecekti. Garaja gittiler. Yolda tanıştıkları genç gelmişti. Saat yedi buçukta, zarif bir otomobil geleceğini ve onunla kendilerini Parise götürebileceğini söyledi.

Mari Luiz yerinde duramıyordu:

— Aman yarabbi, kocama ne diyeceğim? Beni Sarlotların evinde biliyor. Orada briç oynıyacağımı söylemiştim. Bu gidişle dokuzdan evvel orada bulunamıyacağım. Benim gelmediğimi görünce telâş edecek. Ne fena, ne fena!

— Genç kaldığınızı söylersiniz.

— Evet, geç kalmak, doğru! Fakat briç oyununda bu kadar geç kalınmaz. Ya Şarlotlara telefon ederse?

Dokuzu beş geçe Parise gelmişlerdi. Hemen bir taksiye bindiler.

— Yarabbi, yarabbi! Beni o kadar seven, benden başkasını gözü görmiyen kocama ne diyeceğim...

Mari Lüiz boyle söylenerek evinin kapısını çaldı. Kapıyı açan oda hizmetçisine dedi ki:

— Geç kaldım değil mi? Mösyö bürosunda mı?

— Hayır, Mösyö henüz gelmedi.

— Ne, gelmedi mi? Telefon mu etti? Hayır mı? Bu ne demek oluyor?

Islak elbiselerini çıkardı. Bu sefer de yeni bir düşünce, büs bütün başka bir üzüntü başladı. Kocası bir tesadüf eseri olarak bu işi duydu mu? Randevularını öğrendi mi? Böyle ise, çok müteessir olarak, karısını bırakmış, kaçmış olacak...

Dakikalar boyuna geçiyordu. Saat on.. Onu çeyrek geçiyor. Sokak kapısı açıldı. Kocası Adriyen girdi. Fakat ne giriş! Alnı sarılı,kolu boynuna asılmış.

— Adriyen neye geç kaldın? üzüntüden deli oluyordum. Bu ne? Başın sarılı, kolun asılmış! Neyin var?. Allah aşkına çabuk söyle.

— Bir şeyim yok sevgilim. Telâş etme. Küçük bir kaza geçirdim.

— Kaza mı? Ne kazası? Nerede? Otomobilde mi idin? Hani otomobilin?

— Dur canım, anlatacağım. Telâş etme diyorum.

— Anlat, ah boğulacağım.

— Peki söyleyim. Biliyorsun ki pek acele bir iş için çağrılmıştım.. Parisin dışarısında.. Dönüşte seni fazla bekletmemek için acele ediyordum. Bir kamyona çarptım. Başım, kolum bir az yaralandı. Ama o kadar tehlikeli değil.. Fontenbloda idim.

— Fontenbloda mı idin? Orada ne işin vardı? Kiminle beraberdin?

Adriyen söylediğine pişman oldu. Genç ve güzel bir kızla gezmiye gitmişti. Tabiî bunu karısından saklıyacaktır. Kaza olunca kızı korumak için kendini yaraladı.

Mari Lüiz durmuyor, bir sual yağmuru altında kocasını şaşırtıyordu. Nihayet Adriyen ikrar etmek ve bir daha şeytana uymıyacağını temin eylemek mecburiyetinde kaldı.

Mari Lüiz, kendi geciktiğini unutmuş, hüngür hüngür ağlıyor, arada kocasını paylıyordu. Artık Morisi unutmuştu. Şimdiden sonra kocasını yalnız bırakamıyacağından yeni randevulara gidemiyecekti..

Şehir Meclisinde dün konuşulanlar

Şehir meclisi dün saat on dörtte ikinci reis vekili Bay Tevfiğin başkanlığında toplanmıştır.

Üsküdarda Şemsipaşa mahallesindeki Bostan sokağının kapatılarak satılmasına dair fen heyeti tezkeresi mülkiye encümenine, Frigiderlerle bunların emsalinden alınacak resme ve şimdiye kadar resim vermemiş olan soğutma âletleri sahiplerinden bir mis li ceza alınıp alınmıyacağına dair hesap işlerinden gelen kâğıt mülkiye ve kavanin encümenlerine, Zührevî hastalıklar hastahanesi baş hekiminin makam ücreti hakkındaki Sıhhat işleri müdürlüğünün tezkeresi bütçe encümenine gönderilmiştir.

Bu sırada vali ve belediye reisi söz alarak demiştir ki:

"— Cerrahpaşa, Haseki, Beyoğlu, Zeynep Kâmil hastahaneleri baş doktorlarının makam tahsisatları arttırılmıştır. Bu arada Zührevî hastalıklar hastahanesi sertabibi unutulmuştur. Bunun da makam maaşı arttırılacaktır.„

Halıcı oğlunda Kumbarahane meydanında çarşamba günleri pazar kurulması kabul edilmişse de Kızıltoprakta Zühtü paşa mahallesinde Rüşdiye sokağında pazar kurulması kabul olunmamıştır.

Bundan sonra belediyenin 936 bütçesinin masraf kısmı okunmuş, tasdik edildikten sonra bugün toplanmak üzere toplantı bitirilmiştir.

BU GÜNKÜ RADYO PROGRAMI

İSTANBUL — 18 orkestra musikisi. 19 haberler 19,15 Retransmisyon veya muhtelif plâklar. 20 keman solo — stüdyo san'atkârları tarafından (Piyano refakatile) 20,30 stüdyo orkestrası. 21,30 son haberler. Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BORSA

17 - 3 - 936

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Londra	621,-	* Viyana	24,—
* Nevyork	125.—	* Madrid	17 —
* Paris	167.—	* Berlin	82.—
* Milâno	155,—	* Varşova	24 —
* Brüksel	83,—	* Budapeşte	25.—
* Atina	24 -	* Bükreş	13.—
* Cenevre	115.—	* Belgrad	52 —
* Sofya	24.—	* Yokohama	84 —
* Amsterdam	83,—	* Altın	962 —
* Prağ	95 —	* Banknot	238 —
* Stokholm	82 —		

ÇEKLER

* Londra	620,50	* Viyana	4 2390
* Nevyork	0 8020	* Madrid	5.8190
* Paris	12.06	* Berlin	1 98
* Milâno	10 053	* Varşova	4 2230
* Brüksel	4.7196	* Budapeşte	4,6325
* Atina	83 8744	* Bükreş	108.7587
* Cenevre	2.4892	* Belgrad	35.0444
* Sofya	64.4496	* Yokohama	2.7680
* Amsterdam	1.1710	* Moskova	1087.50
* Prağ	19,2237	* Stokholm	3 1262

ESHAM

İş Bankası	9.50	Tramvay	9,00
Anadolu	22.65	Çimento	10.30
Reji	2.125	Ünyon Del.	0 00
Şir. Hayriy	15 000	Şark Del.	0 00
Merkez Bank	63 00	Balya	0 00
U. Sigorta	.00	Şark m. ecza	0 00
Ponomonti	8.00	Telefon	0 00

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	23.45	Elektrik	00,00
* „ „ „ II	21,60	Tramvay	31,70
„ „ „ III	22 40	Rıhtım	14.00
İstik.Dahilî	94 50	* Anadolu I	43 60
Ergeni İstik.	96,00	* Anadolu II	43.60
1928 A M	10 00	Anadolu III	1 40
S. Erzurum	95.	Mümessil A	46 55

Takvim

	Çarşamba 18 Mart / 24 Zilhicce	Perşembe 19 Mart / 25 Zilhicce
Gün doğuşu	6 06	6.04
Gün batışı	18,19	18,20
Sabah namazı	5,36	5 36
Öğle namazı	12 22	12 22
İkindi namazı	15,46	15,46
Akşam namazı	18,19	18.20
Yatsı namazı	19,49	19,50
İmsak	4,28	4,26
Yılın geçen günleri	78	79
Yılın kalan günleri	287	286

Okuyucu mektupları:

Aksaray caddesinde

Tramvay kazalarının önüne nasıl geçilir?

Okuyucularımızdan Beykozlu mimar Bay İbrahimden şu mektubu aldık:

Beyazıttan Aksaraya giden tramvay yolu üzerinde, Koskadan Peyazıda kadar uzayan kısımda, hiç bir seyrüsefer nizamına uygun olmıyan bir karışıklık vardı. Bütün Bakırköy ve Topkapı kireç fabrikalarına işliyen kamyonlarla, Yedikule, Topkapı, Florya, hattâ Edirneye işliyen bütün nakil vasıtaları bu yoldan geçmektedir. Halbuki bütün bu vasıtaların bir dakika içerisinde birdenbire karşı karşıya geldikleri ve yolu geçilemiyecek bir vaziyete soktukları daima görülen hallerdendir. Onun için bu yolda her hangi bir kazanın önüne geçmek hususunda şu şekli teklif ediyorum: İtfaiye, imdat otomobilleri Vezneciler tarikile Zeynep Kâmil sokağından Büyük Reşitpaşa caddesine ve oradan da Lâleli yoluna çıkmalıdır. Aksaraydan Beyazıda gidecekler de Lâleli camiinin yukarı kapısı önünden Çukurçeşme caddesine, oradan da Zeynep Kâmil sokağından geçmek suretile Vezneciler yolunu takip etmelidir. Bu suretle Aksaray — Beyazıt yolu üzerinde her an vukuu muhtemel büyük kazaların önüne geçilmiş olacaktır.„

EKONOMİ

Beykoz Deri ve Kundura fabrikamızda çalışma

Sümer Bank'ın idaresinde bulunan Beykoz deri ve kundura fabrikası, memleketin ve hattâ Balkanların bu sahada çalışan en büyük fabrikasıdır. Bu fabrikanın Türkiye ekonomisinde oynadığı rolün ehemmiyetini anlatmak için 1935 senesi içinde satın aldığı yerli ve yabancı deriler mikdarının 1.360 milyon liralık 3.100 milyon kiloya vardığını söylemek kâfidir.

Fabrika imalâtı, seneden seneye geniş ölçüde artmaktadır. Kösele imali, 1933 de 412.007 ve 1934 de 818.574 kilo iken 1935 de 1.326.823 kiloya çıkmıştır ki 1933 senesine nazaran 1934 de % 99 ve 1935 senesinde 1933 e nazaran % 28 artmış demektir. Bunun gibi kundura imalâtı da, 1933 de 326.707 çift iken 1934 de % 54 bir fazlalıkla 504.709 çifte ve ve 1935 de % 39 bir fazlalıkla 702.043 çifte yükselmiştir. Vakete imalâtı da 1933 de 214.953 kilodan 1934 de 333.650 kiloya ve 1935 de 494.727 kiloya geçmiştir. 1933 de ancak 689 işçi çalıştıran fabrika 1935 de vasatî olarak günde 1.050 işçi kullanmıştır. Fabrikanın umumî satışları içinde orduya ait siparişler pek mühim bir yekûnu tutar. Devlete olan satış yekûnu 1933 de 1.347.704 lira iken 1934 de % 76 fazlalıkla 2.374.083 liraya ve 1935 de % 31 fazlalıkla 3.106.721 liraya çıkmıştır. Piyasaya ait serbest satışlardaki artış nisbeti daha memnuniyet vericidir. 1933 de ancak 102.481 lira tutan bu satışlar yekûnu 1934 de 111.189 liraya ve 1935 de % 475 bir artışla 640.374 liraya yükselmiştir.

Bu fabrikamız, Sümer Bank'ın idaresi altında çalışmaya başlıyalıdanberi gösterdiği bu hızlı ilerleme ile Türkiyenin yeni endüstrileşme hamlesinde kendi üzerine düşen hisseyi lâyıkile başarma yoluna girmiş bulunuyor.

Tiftik fiyatları yükselmek üzere

Bazı gazeteler tiftik fiyatının son günlerde yükseldiğini yazmışlardı. Bu hususta yaptığımız tahkikata göre tiftik fiyatları henüz yükselmiş değildir. Fakat fiyatların yakın zamanda artacağı harice ve bilhassa İngiltereye fazla sevkiyat yapılacağı muhakkak görülmektedir. Sovyet Rusya ve Almanyadan da devam eden istek fiyatları normal hadde tutuyordu. Fakat şimdiye kadar yalnız cenubî Afrika tiftiklerini kullanmakta olan İngiltereden de tiftik için istek başlamıştır. Dünyanın belli başlı tiftik istihlâk eden merkezlerinden biri olan bu memletin Türkiye tiftiklerine müşteri çıkması, Türk tiftiklerinin fiyatlarını muhakkak surette yükselteceğini göstermektedir.

Çivi fiyatları niçin yükselmiş?

Geçen yılın mayıs, haziran ve temmuz aylarında İstanbulda çivi yapan fabrikalar fiyatların düşüklüğünden ve zarar ettiklerinden alâkadar makamlara şikâyette bulunmakta, bunun aralarında ki rekabetten ileri geldiğini söylemekte idiler. Sonra çivicilerin kendi aralarında anlaştıkları ileri sürülmüştü. Çünkü fiyatlar eskisine nisbetle dört kuruş kadar yükselmişti. Alâkadarlar bunun sebebini geçen yıl büyük mikyasta rekabet yapmağa çalışan bir fabrikanın işlerine nihayet vermesi olarak izah etmektedirler.

Almanlar memleketimizden neler almak istiyorlar?

Son hafta içinde Almanyanın muhtelif şehirlerinden muhtelif tanınmış firmalar Türkiyeden her nevi zahire, ceviz, kemik, ham maden, zeytinyağı, balmumu almak istemişlerdir .

Gene Almanyanın tanınmış firmaları, Türkiyede diş doktorluğu malzemesi, inşaat evleri, saç, demir tel, demir çubuk ve dökme demir işi üzerinde vekil aradıklarını bildirmişlerdir. Alâkadar makamlar bu istekleri icap eden müesseselere bildirmişlerdir.

Saraçlar kooperatifinde

Beş yıl önce kurulmuş olan saraçlar kooperatifi bir toplantı yaparak kooperatifin durumunu görüşecekler ve büyük bir ihtiyacı karşılaması .âzım gelen teşekkülü daha faydalı bir hale getirmek için kararlar verecekler, çalışmaya esas olacak nizamnameyi hazırlıyacaklardır.

Büyük Tavla müsabakamız

Bu hafta başlıyor. Mükâfat: 100 Liradır!

Müsabakada önce semt şampiyonları anlaşılacak sonra semt şampiyonları birbirlerile karşılaşarak bunun neticesinde İstanbul şampiyonları belli olacaktır.

İstanbul şampiyonlarından birinci çıkana otuz, ikinciye yirmi, üçüncüye on beş, dördüncüye on, beşinciden onuncuya kadar olanlara beşer lira mükâfat verilecek ve bunların isim ve resimleri gazetemizle neşredilecektir.

Müsabakamıza mektepli ve çocuklardan başka herkes girebilir.

Müsabakaya girmek için gazetemizle bundan önce neşredilmiş olan on kuponun gösterilmesi şarttır. Şimdiye kadar bu on kuponu biriktirmemiş olanlar bunları idarehanemizin yanındaki VAKIT kütüphanesinden derhal tedarik edebilirler.

Vakit pek az kaldığı için tavla meraklıları acele etmelidirler.

Ba y Muhlis Çayırlı'ya:

Tavla müsabakamız hakkında görüşmek üzere gelip gelmiyeceğinizi bir an evvel bize bildirmenizi rica ediyoruz.

İnebolu köylüleri Imralıya yerleşmek istiyorlar

Adliye bakanlığı bir müddet evvel İmralı adasında ziraî bir hapishane yapmış muhtelif vilâyetlerde salâh hali gösteren mahkûmları buraya yerleştirmişti. Şimdi İneboluya bağlı Nigrez köyünden 23 aile bakanlığa başvurarak, köylerindeki toprak azlığından şikâyet etmişler ve kendilerine İmralı adasında toprak verilmesini istemişlerdir. Vekâlet meseleyi İstanbul vilâyetine bildirmiş ve İnebolu köylülerinden adayı tercih etmiyeceklerine dair bir de taahhüt senedi almıştır. İstanbul vilâyeti İnebolulu köylülerin bu arzularını tetkik etmeğe başlamıştır.

Ingiliz plânı işi hallediyor!

(Üst yanı 1 incide)

Bu delegeler, tasavvur edilen projenin Almanya ile veya Almanyasız olarak akdine dair büyük Britanya Fransa ve Belçika tarafından hazırlanan teklif muhtıralarını tetkik edeceklerdir.

ALMANYA LONDRANIN CEVABINI MÜSAİT KARŞILADI

Berlin, 17 (A.A.) — Röyter ajansının Vilhelmstrasse mahafilinden haber aldığına göre, konseyin cevabı, Alman hükûmeti tarafından müsait surette karşılanmıştır. Almanyanın şimdi, Londraya bir delegasyon göndermeğe hazır bulunduğu, fakat, kat'i sulh teklifleri üzerinde "vakit ve zamanında,, müzakerata başlamak hususundaki talebine İngiltere hükûmetince verilecek cevabı beklediği zannolunmaktadır.

Alman delegasyonunun bu akşam hareket edip edemiyeceğini bilmek meselesi bu cevaba bağlıdır.

ALMANYA GÖRÜŞMELERE GELİYOR

Londra, 17 (A.A.) — Berlinden gelen telgraflara göre Alman hükûmeti Londra görüşmelerine iştiraki esas itibariyle kabul ettiğini İngiliz elçiliğine bildirmiştir.

İKİNCİ ŞARTA NE CEVAP VERİLECEK?

Berlin, 17 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Alman Dış Bakanlığı, konsey toplantılarına iştirak hususunda Almanya tarafından ileri sürülen ikinci şart hakkında, İngiliz hükûmetinin vaziyetini sarahatle bildirmesini İngiliz elçisinden istemiştir.

Siyasi mahfeller, İngiliz cevabının bugün öğleden sonra geleceğini sanmaktadırlar. Bu suretle Alman delegasyonu da bu akşam Londraya hareket edebilecektir.

İKİNCİ ŞARTA EDEN CEVAP VERECEK

Londra, 17 (A.A.) — Röyter ajansının haber verdiğine göre, B. Hitlerin konseyin davetini kabul hususunda ileri sürdüğü ikinci şarta Büyük Britanya tarafından derhal cevap verilmesi ihtimali fazla değildir.

B. Eden'in bu suale cevap vermiyeceği, çünkü bu cevabın Lokarno devletlerinin salâhiyeti dahilinde olduğu söylenmektedir. B. Eden ancak bu sabahki toplantıdan sonra cevap verebilmek vaziyetinde olacaktır.

Röyter, bu sabahki içtimada, her delegasyonun, kendi görüşlerini, tahrirî olarak bildirecek, ve Almanlar şartlarının kabul edildiğini haber almadan bu tahriri noktai nazarlar tanzim edilecektir.

İNGİLİZ PLANI TEBLİĞ EDİLDİ

Londra, 17 (A.A.) — Lokarno devletleri delegelerinin bu sabahki toplantısında, B. Eden, delegelere, Lokarno taahhütlerinin halihazır vaziyete uydurulması hususundaki İngiliz plânını tebliğ etmiştir.

Toplantıdan sonra, B. Flandin oteline avdet etmiş, ve B. Paul Boncourla ve diğer eksperlerle birlikte bu teklifleri tetkik etmiştir.

İNGİLİZ TEKLİFİ KABUL EDİLİYOR

Londra, 17 (A.A.) — Havas ajansı hususî muhabirinin, mühim mahfellerden aldığı malûmata göre, Lokarno muahedesini imza eden devletler Hitler'in sulh teklifleriyle Lokarno muahedesinin ayni zamanda münakaşa edilmesi lehinde bulunan İngiliz noktai nazarını nihayet kabul edeceklerdir.

İŞ LAHEY DİVANINA GİDECEK

Londra, 17 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesi, Almanya ile yapılacak müzakerelerin şu tedbirlerden sonra yapılmasını istemektedir:

Almanya, Fransız - Sovyet paktı ile Lokarno muahedesinin kabili telif olup olmadığı meselesini Lahey divanına arzedecek, ve divan Almanya aleyhinde karar verdiği takdirde kıtaatını Ren mıntakasından geri çekmeği kabul edecektir. İngiltere, halihazır vaziyet içinde Fransa ve Belçikaya karşı, Lokarno muahedesinin icabettirdiği teminatı tekid edecektir.

Morning Post gazetesinin yazdığına göre, Büyük Britanya, Lokarno devletlerinin bugünkü toplantısında, ilk defa olarak kendi tekliflerini izah edecektir.

Deyli Herald gazetesi, Büyük Britanyanın Fransa ile Belçikaya yeni yardım teminatı vermesi ve Fransız, İngiliz ve Belçika erkânı harbiyeleri arasında derhal istişarelere başlaması hususunda, İngiltereye tekliflerde bulunacaklarını yazmaktadır.,

SULH İÇİN FEDAKÂRLIK YAPMAK LAZIM!

Londra, 17 (A.A.) — Haber verildiğine göre, İngiliz kabinesi, B. Edene uzlaştırma siyasetine devam etmesi için talimat vermiştir. Lokarno devletlerinin hepsinin muslihane bir hal tarzı bulmak üzere bir takım fedakârlıklar yapmağı kabul etmeleri lâzım gelmektedir.

1 — Almanya, Renden, bir miktar askerini çekmek ve yahut Ren mıntakasında tahkimat yapmamağı vadetmek suretile bir hüsnü niyet harekti göstermelidir.

2 — Fransa ile Belçika Almanyaya karşı daha az temerrüd göstermelidirler.

Bu takdirde Britanya hükûmeti, Lokarno muahedesi mucibince kendine düşen taahhütleri ifaya hazır olduğunu bildirecek ve Fransa ile Belçikayı, tecavüze maruz kaldıkları takdirde müdafaa etmeği teklif edecektir.

BERLİNDEKİ İNGİLİZ ELÇİSİNİN TEMASLARI

Paris, 17 (A.A.) — Berlindeki İngiliz elçisinin, Almanyanın Milletler cemiyeti konseyi müzakerelerine iştirakini temin etmek maksadiyle Vilhelmstrasse ile bir defa daha temas edeceği haber verilmektedir.

ALMANYA DANZİGİ DE Mİ İŞGAL EDECEK

Danzig, 17 (A.A.) — Nazi lideri B. Albert Forster, bugün söylediği bir nutukta:

"Hitler Danzigi unutmamıştır. Danzigin Almanyaya döneceği gün uzak değildir.,, demiş.

Türk - Sovyet dostluğu

(Üstyanı 1 inci sayfada)

Türkiye için bu iş birliği, dost memleketin garp ekonomisi tazyiki altında kalması keyfiyetine nihayet veren sınaî inkişafında dostça menfaat gözetmiyen hakikî bir yardım mahiyeti almaktadır.,,

Gazete, bundan sonra, Türkiye millî endüstrisinin yaratılması meselesi üzerinde tafsilâtlı izahat vermekte ve Türk endüstrisinin vaziyetini radikal bir surette ancak millî mücadele ve istiklâl hareketinin muzaffer olmasının değiştirdiğini tebarüz ettirdikten sonra şöyle devam etmektedir:

"Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki ekonomik münasebetlerin istikbalde daima inkişaf edeceğinde katiyen şüphe yoktur. Tecrübe geçirmiş olan dostluk ile iki dost devletin, gerek kendi aralarındaki münasebetlerde, gerek bütün beynelmilel siyasada göstermekte oldukları katî sulh azmi ve huzur içinde iş birliği emeli, bu hususta bir mühim zamindir.

Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki ekonomik iş birliği de, diğer taraftan, Türk — Sovyet dostluğunun ve umumî sulhun tarsini için en ehemmiyetli unsurlardan birini teşkil eylemektedir. Bunun içindir ki, ağır endüstri işçileri, mühendisler, teknisiyenler ve ekonomistler, Türk — Sovyet ekonomik münasebetlerinin inkişafını aynı derecede sempati ile telâkki etmektedirler.

İlk Türk — Sovyet paktının 15 inci yıl dönümünü memnuniyetle kaydederken, bütün bu unsurlar kuvvetle inanmaktadırlar ki dünya sulhunun menfaati ile sıkı bir iş birliği, Sovyetler memleketi ile Türkiye Cümhuriyetini daima biribirine bağlıyacaktır.,,

Ekonomiciskaya Jizn, Liohkaya İndüstriya, Rabocaya Gazeta, Moskov Daily News ve diğer bütün gazeteler de Türk — Sovyet paktının 15 inci yıl dönümüne uzun, dostane yazılarla dolu sütunlar tahsis eylemektedirler.

Bir vergi işi

Uçan benzinler

Ticaret Odası bugün mühim bir mesele konuşacak

Ticaret odası meclisi bugün toplanarak muhtelif meseleler hakkında konuşacaktır. Bu arada tacirlerin harice seyahat için kambiyo müsaadeleri işi ve oda sandığı meselesi konuşulacaktır. Fakat azaya dağıtılan ruznameye göre, bugünkü toplantıda çok mühim ve enteressan bir mesele hakkında da karar verilecektir. Bu mesele benzinin bir senede ve tabiî şerait dahilinde verebileceği tebahhurat miktar ve nisbetidir. Böyle bir işin ticaret odasına intikal etmesinin sebebi de şudur:

Mühim bir firma, maliyeye, benzinlerinin bir kısmının uçması yüzünden eksildiğini, bunun için eksilen miktarın vergiye mevzu teşkil edemiyeceği iddiasında bulunmuştur. Bunun üzerine mühim bir vergi tutarını hesap eden maliye, hakikî vaziyeti tesbit için ticaret odasına müracaatla benzinin tebahhur miktarını sormuştur. İdare heyeti de bu hususta verdiği kararı meclise bildirmiştir. Katî karar bugün verilecektir.

Donanma piyangosunda kazanan numaralar

Donanma Cemiyeti ikramiyeli tahvilâtı piyangosunun 16 mart 1936 günü yapılan 60 ncı keşidesinde ikramiye ve amorti isabet eden tahvil numaralarını gösterir cetveldir.

Keşidede itfa olunan tertip numaraları:

9.767. 1400. 2120. 2884. 4189. 4532. 6213. 7419. 7733. 9409. 9494.

İkramiye isabet eden numaralar:

İkramiye TL.	Tertip No:	Sıra No:
1200	1400	50
300	9409	34
100	2120	16
10	767	5
10	4532	26
10	6213	56
10	1400	33
10	9409	3
5	9409	78
5	9	7
5	2120	34
5	7419	67
5	2120	7
5	7733	28
5	6213	22
5	767	9
5	6213	2
5	2120	20

Balâdaki tertiplerin hizalarında gösterilen sıra numaralarından mütebaki ayni tertiplerin diğer sıra numaralarına ve 2884. 4189. 9494. No. lu tertibe kâmilen amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti bedelleri 23 mart 936 tarihinden itibaren tediye edilecektir. Amorti bedeli beher tahvil için bir Türk lirası on kuruştur.

Uruguay millî takımı memleketimize geliyor

Balkanlarda bir kaç maç yapmak üzere gelecek olan Uruguvay millî takımı, Türk millî takımı ile de karşılaşmak için teklifte bulunmuştur.

Bu teklifi tetkik etmek üzere dün akşam toplanan futbol federasyonu teklifi esas etibarile kabul etmiştir. Ve Uruguvay millî takımının Paristeki mümessiline çekilen telgrafta, maç, 27 mart cuma günü yapıldığı takdirde 2000, 28 mart cumartesi günü yapılırsa 2500, 29 mart pazar gününü kabul ederlerse 3000 lira verileceği bildirilmiştir.

DİL YAZILARI

Toponomik analizler

"Tur - ova = Troie„ ve "Tur„lu Has isimler

Güneş - Dil teorisinin yardımı ile has isimlerin analizini yapıp manalarını öğrenmeğe çalışırken kelimelerin tarihini de yapmak fırsatını elde ediyoruz. Şimdiye kadar "Trova" lıların Anadoluda ve Şarkta nereleri dolaşmış olduğunu bir dereceye kadar öğrenmiş bulunuyoruz. Evet; Trova'yı kuran Türk "Tor" lar şarkta bir çok yerlerde dolaşmışlardı. [Dorlar; Etileri Pteryada (Kabadokya) yendikten sonra bütün "Dori" dili konuşanlar şarka doğru büyük bir sahada yayıldılar. Sonra yine Hititlerle birleşerek Türkistana kadar gittiler. Bir müddet sonra da tekrar Anadoluya doğru döndüler]. [G. Hempel. Mediterranean Sudiens. s. 11.]

Bazan dost bazan düşman geçindikleri "Etiler" in; "Yavon" kısmı ile Türkleri "Etiler" in; "Yavon" kısmı ile Türkistandan garba döndükleri zaman bir kolla da Oral'ı geçtikleri muhakkaktır. Çünkü Oral geçidinin tam ağzında bugün bile bir Tro-izk kasabası yaşamaktadır. Batı cenubuna doğru ilerlediğimiz vakit bir Tor-izk ve "Dinyester"in ağzında bir "Tiras" daha görüyoruz.

Bu Tor yani (oğ + ot + or) ile Tir yani (iğ + it + ir) kelimelerinin ayni kıymette olduğunu evvelce öğrenmiştik. Tir şekli ile bütün sahilleri doldurran yer adlarından belli başlı olanlar şunlardır:

Tri - bolu
Tire
Terme
Tar - sus
Tir - yeste

ve vatan hudundunu aşarak
Trablus.
Eski Finikede: Tir veya Tur
Selânik körfezinde, Terma
Etrüskler devrinde İtalyada, Tarkin Tarkuini

Not: — Bu sonuncu şehri kuranın adı 'Tarkum" idi. (Ve Etrüsk hükümdarı idi.)

İtalyanın garp sahillerinde ve Sicilya'nın üstünde "Westermanns Welt atlas" a göre "Tyrrhenum" ve tarihin birinci cildindeki 20 numaralı haritada Tirhen biçiminde yazılmış olan Terhen denizi. İspanyada İberus ağzında "Tarakon", Portekizde Dor ırmağı ve şehri.

* * *

1 — Vezonun yanında bir kasaba: Tor della anunz.

2 — Tesalyada bir kasaba: Doris,

3 — Sudanın şimalinde bir kasaba: Dor.

4 — Vezo yanşında bir kasaba: Dor del grece,

5 — Efganistanda bir dağ silsilesi: Doran.

Avrupa ve Afrikanın bütün sahillerinde "Dor" ve "Tor" lu isimlere rast geliriz. Romanyayı zapteden Romalı kumandanın adı (Tarayan) (Torli) olduğu gibi Türk ırkının en şerefli merkezlerinden birinin adı da "Turfan" idi.

Bütün bu kelimelerde öğrendiğimiz mana büyüklük, asillik, yücelikı kuvvet, kudret, ışık ve esas olmaktır.

G. Hempele göre Eticede dahi (Turi - ia - an - za) kelimesi bariz; hâkim, sivrilmiş, ileri atılmış, yüksekte duran.. manalarını veriyordu. Yine "Hempele" göre bu kelimenin Turyanzos ve Turannos şekilleri de ayni anlamlarla beraber nükümdar ve diktatör manalarını vermektedir. (s. 48).

Dejenere olmadığı morfolojisinden belli olan ikinci kelimenin Güneş - Dil teorisine göre analizini yaparak ayni manayı elde ederiz.

Turannos =

(1) (2) (3) (4) (5) (6)
uğ + ut + ur + ağ + an + os

1 — Uğ - ana köktür. Burada büyüklük ve kudret ifade eder.

2 — Ut - ektir. Ana kök anlamının bir süje veya obje üzerinde yapıldığını anlatır.

3 — Ur - anlamını bir süje veya objede istikrarını gösteren ektir.

Böylece (uğ + ut + ur) yani "tur" meydana çıkar.

4 — Ağ bu hali ifade eden ektir.

5 — An - tekarrür etmiş ve ifade edilmiş manayı süje veya objenin muhitine ve yakın bitişiğine götüren ektir.

6 — Os - (. +ğ) yerine gelerek manayı tamamlandıran ve isimlendiren ektir.

Böylece (uğ + ut + ur + ağ + an + os) turannos".

Yükseklik, yücelik ve baş olmanın bir süje veya obje tam ve mükemmel olarak tezahür ve tekarrürünün ifadesi demek olur.

Hülâsa: Tur kelimesi şimdiye kadar öğrendiğimiz vasıfları büyük Türk adının aslı ve esasıdır. Onun içindir ki eskiler büyük milletin dolaştığı yerlere çeşitli manalarda olarak "Turan" adını veriyorlardı. Adriyatik kıyılarında yaşıyan ve Arnavut kavmi adını alan sosyal camianın Türk milletine verdiği eski ad Turi't idi. Cemi işareti olan "t" kaldırılınca "Turi" ve hakikî şekli ile "Turiğ" ve "Turik" meydana gelmiş olur. Ve onun içindir ki Akdeniz kıyıları hep "Tur" lu has isimlerle doludur.

H. Reşit TANKUT

Çekoslovakya ticaret anlaşması

Ankara, 17 (Telefonla) — Çekoslovakya ile hükûmetimiz arasındaki ticaret anlaşmasını imza etmek üzere bir heyetimizin Praga gitmesi kararlaştırılmıştır. Bu heyete iktısat vekâleti namına Türkofis başmüşaviri Burhan Zihni iştirak edecektir.

Yeni inhisarler bütçesi

Ankara, 17 (Telefonla) — İnhisarlar Bakanlığının yeni inhisarlar bütçesinde tadilât yapacağı ümit edilmektedir. İnhisarlar umum müdürü Mitat'ın Ankaraya gelişinin bununla alâkadar olduğu anlaşılıyor. Umum müdür Ankarada bir kaç gün kalacaktır.

Diğer taraftan, yeni bütçede, muhtelif yerlerde yaptırılacak tütün depoları için 1 milyon liralık tahsisat konmuştur.

Yugoslavya inhisarlardan yirmi bin ton tuz almağa karar vermiştir. Bu hususta müzakerelere başlanmıştır.

Dr. Mehmet Ali
Bevliye mütehassısı
Köprübaşı: Eminönü han Tel: 2191

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
Idare merkezi: IST ANBUL (Gaata)
Türkiyedeki Şubeleri:
İstanbul, (Galata-Yeni Cami)
Izmir, Mersin
Yunanistandaki Şubeleri:
Selânik. Atina. Pire
Her nevi Banka muamelâtı.

ABONE ŞARTLARI:

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

KURUN

YAZI VE YONETİM YERİ:

İstanbul, Ankara caddesi, (VAKIF yurdu)

Teleton: İdare: 24370 — Yazı işleri: 21413

Telgraf adresi: KURUN İstanbul

Posta kutusu No. 46

Fenne uygun olmıyan bir elektrik tesisatı

CEREYAN KAÇIRIR

ve

SARFİYATI ÇOGALTIR

Elektrik tesisatı

Bir defa yapılır

İYİSİNİ

yaptırmak menfaatiniz icabıdır.

SATiE

en mükemmel tesisatı

12 AY VADE İLE

YAPAR

SATiE

Şubelerine müracaat kâfidir.

Ankarada Jandarma genel komutanlığı satınalma komisyonundan:

Vasıflarına uygun ve bir tanesine 78 lira değer biçilen seksenden yüz takıma kadar zabit bineği eğeri yeniden eksiltmeye konulmuştur Kapalı zarf eksiltmesi 26 — 3 — 936 perşembe günü saat on beşte yapılacaktır.

Şartnamesi parasız komisyondan alınabilir.

İsteklilerin kanun ve şartnamede yazılı belge ve 585 liralık ilk teminat makbuzu veya banka mektubu içinde bulunacak teklif mektuplarını en geç eksiltme günü vaktinden bir saat evvel Komisyona vermiş olmaları. (1229)

Ankara Jandarma genel komutanlığı- satınalma komisyonundan:

Ankarada Jandarma ve Polis mektebi çamaşirhane ve matbahında yaptırılması 46458 lira 60 kuruş keşif bedelli tesisat kapalı zarf usulile 30 — 3 — 936 pazartesi günü saat 15 de eksiltmeye konulacaktır.

Şartnamesi 233 kuruş karşılığında komisyondan alınabilir. İlk teminat 3484 lira 40 kuruştur.

Eksiltmeye girmek istiyenlerin kanun ve şartnamede yazılı belgeler içinde bulunduracakları teklif mektuplarını en geç eksiltme vaktinden bir saat evvel Komutanlık kurağındaki komisyona vermiş olmaları. (535) (1278)

Ankarada Jandarma genel komutanlığı satınalma komisyonundan:

1 — Yenişehir Jandarma ve Polis mektebi civarında yapılacak müstakil tabura ait 2 ve üç numaralı iki pavyonun yapılması 25 — 3 — 936 çarşamba günü saat onda yapılacaktır.

2 — Bu pavyonlardan üç numaralının keşif bedeli 25,520 lira 33 kuruş iki numaralının keşifteki su tesisatı üç numaradan almak suretile tadil edildiğinden 24,020 lira 33 kuruştur. Her iki pavyon toptan ve ayrı ayrı en az fiat teklif edenlere verilebilecektir.

3 — İstekliler aşağıda yazılı teferruatile şartname 128 kuruş karşılığında Komisyondan alabilirler. Keşifname, fennî şartname mukavele projesi plân.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin 3 numara için 1915 iki numara için 1902 liralık teminat makbuz veya banka mektubu ve Bayındırlık Bakanlığı yapı işleri müdürlüğünden alacakları vesika veya diplomalı mimar veya mühendis ve bu gibi bina inşa ettiğine dair vesikayı teklif mektubuna bağlaması şarttır. (515) (1228)

İstanbul 7 inci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı merhun olup satılmasına karar verilen santafurüş sıkma makinesi ve ütü makinesi 19—3—936 günü perşembe saat 12—13 kadar Yeşildirek Hoca handa hazır bulunacak memur tarafından satılacağı ilân olunur. (V. No. 14454)

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Salı günleri meccanendir..
Telefon. 22566

ZAYİ — Deniz Ticaret çevirgenliğinden almış olduğum 1513 numara şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
(V. No. 14440)
İsmail oğlu Mehmet

SERVOİN
ADEMİ İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLİGİNE en tesirli bir ilaçtır kutusu 150 kuruş Sirkeci Merkez Eczanesi, Ali Rıza

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif balık ağları ve balıkçılığa ait eşyalar İstanbulda Balıkpazarında Peynirci sokağında Jak Peres'in dükkânında 24—3—36 tarihinde saat 16 dan itibaren sözü geçen dükkân önünde hazır bulunacak memuru tarafından birinci açık arttırması yapılacağı ilân olunur. (21244)

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2 1/2 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9 1/2 . 12" saatleri hakikî fıkrayа mahsustur. Herkesin hali göre muamele olunur.Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon:21044

KURUN

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 5 kuruştur

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş öderler.

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı sait kendisi içindir.

Ankara Jandarma genel komutanlığı satınalma komisyonundan:

650 kuruş tahmin bedeli on kütüklü 2590 palaska takımı ile 45 kuruş tahmin bedeli 5000 tane tüfek kayışı 25 — 3 — 936 çarşamba günü saat on beşte kapalı zarf eksiltmesile satın alınacaktır.

İstekliler şartnamesini parasız Komisyondan alabilirler. Eksiltmeye girecelerin 143 lira 38 kuruştan ibaret teminat mektubu veya makbuzu, içinde olacak teklif mektuplarını eksiltme vaktinden bir saat evveline kadar komisyona vermiş olmaları. (516) (1230)

Posta T. T. Levazım müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı olan üç nev'ide 100 ton Galvanizli demir tel kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 23/3/936 tarihinde ve saat 15 de Ankarada Posta T. T. U. Müdürlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

100 ton telin muhammen kıymeti 13500 liradır.

Talipler 1013 liradan ibaret teminatlarını idaremiz veznesine teslim edecek ve alacakları makbuz veya kanunen muteber banka teminat mektuplarını ve şartnamede yazılı belgelerle teklif mektuplarını ihtiva edecek olan kapalı ve mühürlü zarfları mezkûr tarihe tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 e kadar sözü geçen komisyon Reisliğine vereceklerdir. Şartnameler Ankarada Levazım Müdürlüğü ile İstanbulda Levazım ayniyat muavinliğinden parasız olarak verilecektir. "463,, "1112,,

İstanbul Belediyesi sular idaresinden:

İdaremizin Nuruosmaniye Şubesinin Çemberlitaş'ta Karababa sokağında 16 numaralı binaya taşınmış olduğu muhterem abonelerimize ilân olunur. (1417)

Ankara belediye reisliğinden:

A — Satın alınacak şey Otobüs Direktörlüğü için 50— 70 ton benzin olup tahmin bedeli 25375 liradır.

B — Şartnamesi 127 kuruş mukabilinde Direktörlük levazımından alınabilir.

C — İhalesi kapalı zarf usulile 3 — 4 — 936 cuma günü saat 15 de Direktörlük binasında yapılacaktır.

D — Muvakkat teminat miktarı 1904 liradır.

E — İsteklilerin, kanunun emrettiği bütün şeraiti haiz olmaları icap eder.

F — Kapalı zarflar 3 — 4 — 936 günü saat on dört buçuğa kadar Komisyona tevdi edilmiş olmalıdır. (589) (1411)

İstanbul Belediyesi ilânları

1000 metro Amerikan bezi bir metrosu 28 kuruş
250 „ patiska „ „ 34 „

Çocukları kurtarma yurdu için lüzumu olan ve yukarıda cinsi ve miktarile bir metresininm uhammen kıymeti yazılı olan yerli amerikan bezi ile yerli patiska pazarlığa konulmuştur. Nümuneleri levazım müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek istiyenler 28 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 20 — 3 — 936 cuma günü saat 16 da levazım müdürlüğünde bulunmalıdır. (İ) (1420)

Kadıköy Belediyesinden: Para cezası borcundan dolayı haciz altına alınan 13 kalem muhtelif ebadda kapaklı kapaksız çini taklidi tabaklar borcun ödenmemesinden dolayı açık arttırma ile satılacaktır. İsteklilerin 19 — 3 — 936 tarihinde Kadıköyünde Bayat pazarında 9 dan 12 ye kadar bulunmaları. (B.) (1421)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. nci keşide 11 Nisan 936 dadır.

Büyük Ikramiye : 200.000 Liradır

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki mükâfat vardır..

Sahibi: ASIM Us — Vakıt Matbaası Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil